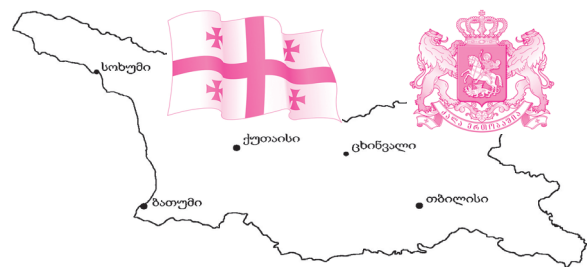

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგობივ ბეჭდ-
უჭი სიფყავა, ცყდილობით და ჭიბობით ბუბ-
თის გაფანა ყველა უჯარბისბაზა უსამაგლესია.

მე-10

პარასკევი, 2 მარტი. 2018 წ. №44 (8445), გამოცემის მე-100 წელი

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 50 თეთრი.

პროდასავლურმა პოლიტიკამ და ნატოსკენ სწრაფვამ შეაფერხა საქართველოს განვითარება

ნ. 3 გვ.

ქვეყანას მხოლოდ
საკუთარი
თავის იმადი
უნდა ჰქონდეს!

საზოგადოებისა და კულტურის სფეროს
რამდენიმე წარმომადგენელმა საქართველოში
აკრედიტირებულ დიპლომატიურ კორპუსს და
საერთაშორისო ორგანიზაციებს მიმართეს. მი-
მართვას, რომელსაც ხელს აწერენ: რობერტ
სტურუა, რეზო ამაშუკელი, ქეთი დოლიძე, ელიზ-
ბარ ჯავახიძე, თამაზ ნივნივაძე, გოგი ქავთა-
რაძე, გოგი ხარაბაძე, ჯონდი ბალათურია და თე-
მო გოცაძე, ნათქვამია, რომ საქართველოს
გაცხადებულმა მიზანმა, გახდეს ნატოს წევრი,
ქვეყანას რუსეთთან პრობლემები შეუქმნა.

ქართულმა მხარემ პროტესტის ნიშნად ერგნეთის შესვლა დაიწყო

გუშინ ერგნეთში მიმდინა-
რე შესვლა ოფიციალური
თბილისის წარმომადგენლებ-
მა პროტესტის ნიშნად დატო-
ვეს. ტერიტორია უკომენტა-
როდ დატოვეს საოკუპაციო
რეჟიმის წარმომადგენლებმა.
შესვლა, სადაც ცხინვალის
ციხეში მოკლული არჩილ ტა-
ტუნაშვილის ცხედრის გად-
მოსვენების საკითხზე თითქ-
მის 4 საათის განმავლობაში
მსჯელობდნენ, უშედეგოდ
დასრულდა.

სუს-ის ანალიტიკური სამ-
სახურის უფროსის მოადგი-
ლის კახა ქემოკლიძის განცხა-
დებით, ერგნეთში შესვლა-
ზე ორი ძირითადი საკითხი
დაისვა, ეს შეეხებოდა არჩილ

ტატუნაშვილის ცხედრის გად-
მოსვენებასა და იმ ორი მოქა-
ლას საკითხს, რომლებიც
ოკუპირებულ ცხინვალში იმ-
ყოფებიან.

„სამსაათნახევრიანი დისკუ-
სიის შემდეგ, ვერც ერთ კითხვა-
ზე მკაფიო პასუხი ვერ მივიღეთ.
ამ ყველაფრის მოსმენის შემდეგ
გადაწყვეტილ, რომ დაგვეტო-
ვებინა სხდომა. ჩვენ მზად ვართ,
გავაგრძელოთ ყველა სხვა მნიშ-
ვნელოვანი საკითხის განხილვა,
მაშინ, როდესაც ტატუნაშვილის
ცხედარი დაუბრუნდება თავის
ოჯახს და იმ ორ საქართველოს
მოქალაქეს, რომელიც იმყოფე-
ბა ოკუპირებულ ახალგორში,
მიეცემა ტერიტორიაზე გადმოს-
ვლის საშუალება“, — განაცხადა
ქემოკლიძემ.

მკვლელები აუსილებლად დაისჯებიან!

მამუკა არაშვიძე:

ნ. 4 გვ.

დაახლოებით 15 პოლიციელი
მონანილუობდა ტატუნაშვილის
მკვლელობაში, აქედან 5-6 კაცი
არაფსიხელ მდგომარეობაში იყო

ოპ, ეს გაბაღიზიანებული, დაბგანული „ღია კარის“ პოლიტიკა!

ვლადიმერ პუტინი: ახალი სისტემის იარაღის შექმნამდე არაფერს გვისმინდა, მოგვისმინეთ ახლა!

ვლადიმერ პუტინმა რუსეთის ახალ სარაკეტო
შეიარაღებაზე ისაუბრა, რომელსაც, მისი თქმით,
მსოფლიოში ანალოგი არ ჰყავს.

პრეზიდენტმა ფედერალურ საბჭოს სტრატეგი-
ული სარაკეტო შეიარაღების პერსპექტივა წარუდ-
გინა. მან ხაზი გაუსვა, რომ ახალი იარაღი შექმ-
ნილია აშშ-ის მთავრობის მიერ რაკეტსაწინააღ-
მდეგო თავდაცვითი სისტემის გაფართოების სა-
პასუხოდ. პუტინი მიიჩნევს, რომ რუსეთში შექმნილი
იარაღი ნატოს გაფართოებას აზრს უკარგავს.

„თანამედროვე სისტემის შეიარაღების განვი-
თარების ყველაზე მთავარ ეტაპად იქცა მაღალი
სიზუსტის, პიპერსმოვანი საჰაერო-სარაკეტო კომ-
პლექსის შექმნა. ალბათ, ხვდებით, რომ მას ანა-

ლოგი არ ჰყავს მსოფლიოში. მისი გამოცდა
წარმატებით დასრულდა“, — განაცხადა ქვეყ-
ნის ლიდერმა.

მას შემდეგ, რაც პრეზიდენტმა დაასრუ-
ლა ამ თემაზე საუბარი, აღნიშნა, რომ „ჩვენ
აქამდე არავინ გვისმენდა. მოგვისმინეთ ახ-
ლა!“ ეს სიტყვები საინფორმაციო წყაროებმა
მიიღეს როგორც მსოფლიოს მიმართ შე-
საძლო მუქარა.

ცოტა ხნის წინათ გავრცელდა ინფორმა-
ცია, რომ რუსეთის რაკეტსაწინააღმდეგო თავ-
დაცვის სისტემის ახალი რაკეტის გაშვება წარ-
მატებით დასრულდა. მისი გამოცდა ყაზახეთ-
ში, „Sary Shagan“-ის პოლიგონზე მოხდა.

მთაო, სოფლით ხარ ქლიერი...

10

კახა კალაძე: ჩემი მიზანია, განავსოვს ქვეყნის საფუძვლიანი და არა ფასადური სპლიტები

დედაქალაქის მერმა კახა კალაძემ საზოგადოებას საქმიანობის 100 დღის ანგარიში გააცნო. ანგარიში დედაქალაქში ბოლო სამი თვის განმავლობაში განხორციელებულ მნიშვნელოვან პროექტებსა და ცვლილებებს ეხება.

„ჩემი მიზანია, განავსოვს ქვეყნის საფუძვლიანი და არა ფასადური ცვლილებები. სწორედ ამიტომ, დავინწყეთ თითოეული მიმართულების ანალიზი, რათა მტკიცებულებებზე დაფუძნებით შეგვეშუქებინა და გაგვეტარებინა დედაქალაქის მერიისა და მისი თითოეული სამსახურის პოლიტიკა და სტრატეგია. განვხორციელეთ სტრუქტურული რეფორმა, რომლის მიზანაც მო-

ქალაქებზე ორიენტირებული მოქნილი მმართველობის განხორციელებაა. ასევე, დავინწყეთ და გამოვცხადეთ რეორგანიზაცია, რომელიც უკვე დასრულდა, თუმცა სსიპ-ებში, ა(ა)იპ-ებში და შპს-ებში მეორე ეტაპი იწყება, რომელიც ასევე, ღია და გამჭვირვალედ განხორციელდება“, — განაცხადა კახა კალაძემ.

მისივე თქმით, რეფორმის შედეგად, შეიქმნა ურბანული განვითარების სამსახური, რომელიც ქალაქის სწორ ურბანულ განვითარებაზე იქნება ორიენტირებული. აღნიშნულ სამსახურში დედაქალაქის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება მოხდება.

„აღნიშნული სამსახურის არსებობა ძალიან მნიშვნელოვანია. ჩვენ ქალაქი უნდა განვავითაროთ, ავაშენოთ, მაგრამ ეს ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ სწორად და ხარისხიანად. ასევე, გაძლიერდა გარემოს დაცვის მიმართულება, რომელიც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტია, რათა „მწვანე ქალაქის“ კონცეფცია განვავითაროთ და არსებული ეკოლოგიური მდგომარეობა გავაუმჯობესოთ“, — აღნიშნა დედაქალაქის მერმა.

კახა კალაძის განცხადებით, ბოლო პერიოდის განმავლობაში, ასევე, განხორციელდა ბინათმესაკუთრებათა ამხანაგობის დაფინანსების რეფორმა.

აღნიშნული მიმართულებით კი, დაახლოებით, 30 მლნ ლარი დაიხარჯება.

დედაქალაქის მერის საქმიანობის 100 დღის ანგარიში შეიქმნა ძირითად მიმართულებას — ურბანული განვითარების, სატრანსპორტო, სოციალური, ეკონომიკური, ეკოლოგიური, განათლების, კულტურის, ჯანსაღი ცხოვრების წესისა და ახალგაზრდობის, ასევე, მართვის პოლიტიკას მოიცავს.

ნული განვითარების, სატრანსპორტო, სოციალური, ეკონომიკური, ეკოლოგიური, განათლების, კულტურის, ჯანსაღი ცხოვრების წესისა და ახალგაზრდობის, ასევე, მართვის პოლიტიკას მოიცავს.

ქორეული ქორეოგრაფიები საქართველოში ინვესტირებით ინტერესდებიან

პირველი ვიცე-პრემიერი, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი დიმიტრი ქუშნიშვილი მსხვილი კორეული კორპორაციის „SK&C“-ის აღმასრულებელი ვიცე-პრეზიდენტსა და რეგიონალურ მმართველ დირექტორს სეუნგ სუ ლის და მის თანხლებს პირებს შეხვდა.

შეხვედრას ასევე დაესწრო ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილე გიორგი ჩერქეზიშვილი. შეხვედრაზე კორეულმა სტუმარმა გამოხატა ინტერესი საქართველოს ეკონომიკის ცალკეული სექტორების მიმართ. განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდა თანამშრომლობის დაწყებაზე ენერგეტიკის, კერძოდ კი, ჰიდროელექტროსადგურების მშენებლობის მიმართულებით.

გარდა ამისა, კორეული მხარე დაინტერესდა საქართველოს თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებებით,

რომელიც მთელ რიგ ბაზრებზე საქართველოში წარმოებული პროდუქციის შეღავათიანი პირობებით ექსპორტის შესაძლებლობას იძლევა. გამოითქვა მოსაზრება, რომ კორეული მხარე შეისწავლის ამ შესაძლებლობას საქართველოში წარმოების გახსნის მიმართულებით. კიდევ ერთი სექტორი, რომლის მიმართაც კორეული კორპორაციის წარმომადგენლებმა ყურადღება გაამახვილეს, სასტუმრო ინდუსტრიაა.

ქალია და გაბუნია პრემიერის შუამდგომლობით

ბორჯომის მუნიციპალიტეტის საკრებულოში მიმდინარე მოვლენების განხილვას დაპირისპირება მოჰყვა პარლამენტში რეგიონული პოლიტიკისა და თვითმმართველობის კომიტეტის სხდომაზე.

საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი ზაზა გაბუნია „ნაციონალური მოძრაობის“ ერთ-ერთ ლიდერს ნიკა მელიას დაუპირისპირდა. გაბუნიამ ბორჯომის საკრებულოში განვითარებულ მოვლენებში „ენმ“ და „ევროპული საქართველო“ დაადანაშაულა: „ბორჯომში მოვლენების ესკალაციას საფუძველი დაუდო თქვენმა და სერგო რატიანის ჩასვლამ და იქ საკითხისთვის პოლიტიკური ხასიათის მიცემამ“, — განაცხადა გაბუნიამ.

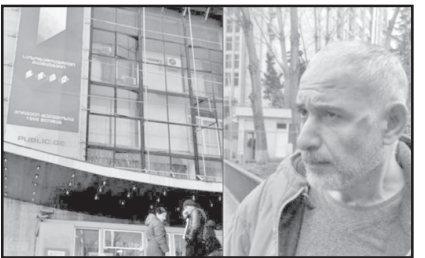
„ზაზა, პირდაპირ გეტყვი, რომ უნაშუას ხარ. დღის 12:00 საათზე უმოწყალოდ იყო ნაცემი საკრებულოს დეპუტატი. მას შემდეგ, რაც დეპუტატები გამოკეტეს და ტყვეობაში აიყვანეს, ამის შემდეგ ჩავედი. არ გრცხევ-

ნია, მაგას რომ ამბობ, რომ თურმე მე ვყოფილვარ ესკალაციის ფაქტორი. დეპუტატები რომ არ ჩავსულიყავით, სისხლიც დაიღვრებოდა და შეიძლება, ვიღაც საერთოდ ფიზიკურად განადგურებულიყო“, — განაცხადა ნიკა მელიამ.

ბორჯომის რატიანის საქმეზე „პირველ არხს“ ეთიკური დარღვევები არ დაუდგინა

ზვიად რატიანის დაკავებისას შსს-ს ვიდეოს გავრცელების გამო, საზოგადოებრივი მაუწყებლის სა-მეურვეო საბჭომ „პირველ არხს“ არც სიძულვილის გაღვივება და არც პირადი ცხოვრების ხელშეშელობის დარღვევა არ დაუდგინა. მაუწყებლის მიერ დარღვევების დადგენას ბორჯომის მხოლოდ ორმა წევრმა — ქეთი მსხილაძემ და ირინა ფუტყარაძემ მისცა ხმა.

„ამ მასალის გაშვების გამართლება იმით, რომ დრო იყო მცირე, არ არის სწორი. ოპერატიულობამ პროფესიული ეთიკა არ უნდა გადაწონოს. წამყვანის ტექსტი და კადრებიც არ ეწყობოდა ერთმანეთს. ეს კადრები აძლიერებდა ზვიად რატიანის შესახებ უარყოფით აზრს და მისი ადვოკატის კომენტარსაც აზრი ეკარგებოდა. ეს სიუჟეტი შესწავლილი მაქვს დეტალურად და მიმაჩნია, რომ დარღვეული იყო ჯეროვანი სიზუსტე“, — ამბობს ქეთი მსხილაძე.

მოსამართლეთა უკიდურესად გაბნეულობის პროცედურა ისვლება

საპენდულური მოსამართლეების უკიდურესად გაბნეულობის შემდეგ, რაც მთავრობის ხელმძღვანელის და საზოგადოების პროტესტის საფუძველი გახდა, ცნობილი ხდება, რომ მოსამართლეთა უკიდურესად გაბნეულობის პროცედურა იცვლება. სამუშაო ჯგუფი უახლოეს პერიოდში წარმოადგენს მოსამართლეთა უკიდურესად გაბნეულობის ობიექტურ კრიტერიუმებს და ფუძემდებულ საკანონმდებლო წინადადებებს.

უზენაესი სასამართლოსა და იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ნინო გვენეტაძე, რომელიც მედიასთან კომენტარს არ აკეთებს, ტრადიციას არც ახლა არღვევს და განცხადებას ავრცელებს. გვენეტაძის განცხადებაში აღნიშნულია, რომ იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ 2017 წლის 23 მაისს დამტკიცებული სასამართლო სისტემის ხუთწლიანი სტრატეგიით, საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა შერჩევის, დანიშვნის, უკიდურესად გაბნეულობის სრულყოფილი სამართლიანი და გამჭვირვალე პროცედურების უზრუნველყოფის ვალდებულება იკისრა.

„საერთო სასამართლოების

კორპუსი, საკანონმდებლო ორგანოს მაღალი ინტერესის გათვალისწინებით იმედოვნებს, მომავალზე გათვლილ და საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისი ახალი საკანონმდებლო განაწესის უახლოეს მომავალში მიღებას, თანამდებობაზე 3 წლის ვადით გამწვანებული მოსამართლის უკიდურესად გაბნეულობის წესთან დაკავშირებით. იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ უზრუნველყოფილი იქნება საკანონმდებლო ნოვაციების ზედმიწევნით შესრულება მოსამართლეთა უკიდურესად გაბნეულობის პროცესში“, — ნათქვამია ნინო გვენეტაძის განცხადებაში.

აღსანიშნავია, რომ ნინო გვენეტაძეს ამ დრომდე ხელი არ მოუწერია სკანდალური მოსამართლეების — მანუჩარ კაპანაძის; გიორგი გოგინაშვილის; თამარ ალანას; შოთა გენაძის; ილინა თოდუას; მანანა ჩოხელის; მიხეილ ჩინჩალაძეს უკიდურესად გაბნეულობის განკარგულებაზე. მოქმედი კანონმდებლობით ნინო გვენეტაძის უფლება აქვს, ხელი არ მოაწეროს მათ დანიშვნას. რა გადაწყვეტილებას მიიღებს ნინო გვენეტაძე, რომელმაც თავად ამცნო საზო-

გადოებას, რომ ძალადობის მსხვერპლია, ჯერჯერობით უცნობია.

მოსამართლეთა უკიდურესად გაბნეულობის კუთხით დაგეგმილი ცვლილებების შესახებ კონკრეტული მიმართულებები მომავალ კვირას გახდება ცნობილი. აღსანიშნავია, რომ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოში დღეს ღია საუბრობენ მოსამართლეთა უკიდურესად გაბნეულობის საკითხზე ცვლილებების საჭიროებაზე. იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მოსამართლე წევრის დიმიტრი გვრიტიშვილის განცხადებით, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ ორგანული კანონი, რომელიც საგამოცდო ვადის შემდეგ მოსამართლეთა უკიდურესად გაბნეულობას გულისხმობს, ცვლილებებს საჭიროებს

და ამას საბჭოც აღიარებს.

„ცვლილება მოსამართლედ დანიშვნის პროცედურის დახვეწას და გაუმჯობესებას გულისხმობს. ჩვენ ასე გავიგეთ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის ინიციატივა, რომ კანონმდებლობაში გარკვეული ცვლილებები უნდა განხორციელდეს და ამას ჩვენც ვაღიარებთ. სამუშაო ჯგუფიც აღიარებს, რომ საერთო სასამართლოების შესახებ საქართველოს ორგანული კანონის 794 მუხლი, რომელიც შეეხება სწორედ საგამოცდო ვადით დანიშნული მოსამართლეების უკიდურესად გაბნეულობის, ოღონდ, ისეთი მოსამართლეების, რომელთაც სასამართლო უფლებამოსილების არანაკლებ სამწლიანი მუშაობის გამიცდილება აქვთ, საჭიროებს დახვეწას.

ცვლილებების მომზადების პროცესში სამუშაო ჯგუფის მუშაობაში ჩართული არ არის იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს არამოსამართლე წევრი ანა დოლიძე, რომლის განცხადებით, ერთ-ერთი მთავარი კრიტერიუმი უნდა იყოს ის, რომ უკიდურესად გაბნეულობის მხოლოდ საბჭოს ყველა წევრის თანხმობის შემთხვევაში გამ-

წესდეს. მისივე თქმით, აუცილებელია, რომ საბჭოს საქმიანობა მონეტარიზაციის ყველა მიმართულებით — მოსამართლეთა უკიდურესად გაბნეულობის ერთ-ერთი მთავარი კრიტერიუმი უნდა იყოს საბჭოს თვითმეტყვე წევრის თანხმობა.

იურისტ ლევან ალაფიშვილის შეფასებით, სამუშაოების მომზადებაში სისტემის პირველმა პირმა, რომელმაც ცოტა ხნის წინათ თვითონ გამოაცხადა, რომ არის ძალადობის მსხვერპლი, მხოლოდ მას შემდეგ დაიწყო ამ თემაზე მსჯელობა, რაც დაახლოებით 100-მდე მოსამართლე უკვე გამწვანდა უკიდურესად გაბნეულობის შეფასებით, ეს გარკვეულწილად არაპირდაპირი აღიარებაა იმ საკითხისა, რომელზეც მიუთითებდა არაერთი პროფესიონალი გულშემატკივარი.

იურისტი ფიქრობს, რომ ყველა გადაწყვეტილება უნდა იყოს მიღებული ქართული რეალობიდან გამომდინარე და არა იმის მიხედვით, თეორიაში რა მუშაობს კარგად.

თამარა ქარაზა

მამუკა არაშვილი:

მკვლელები აუსილებლად დაისჯებიან!

დაახლოებით 15 პოლიციელი მონაწილეობდა ტაბუნაშვილის მკვლელობაში, აქედან 5-6 კაცი არაფსიზელ მდგომარეობაში იყო

კიდევ ერთხელ მთავარზე: 22 თებერვალს, საოკუპაციო რეჟიმმა საქართველოს 3 მოქალაქე — არჩილ ტაბუნაშვილი, ლევან ქუტაშვილი და იოსებ პავლიაშვილი ახალგორში დააკავა. იმავე საღამოს ტაბუნაშვილი ცხინვალის მიმართულებით წაიყვანეს. 23 თებერვალს კი გავრცელდა ინფორმაცია, რომ არჩილ ტაბუნაშვილი გაუჩინველ ვითარებაში გარდაიცვალა. სეპარატისტული რეჟიმი ამტკიცებს, რომ ტაბუნაშვილის სიკვდილი გულის უკმარისობამ გამოიწვია, რაც ენ. ოსურმა წინასწარმა ექსპერტიზამ დაადასტურა. ქართველი მეომრის გარდაცვალების ეს ვერ-

სია სარწმუნო არ არის ოფიციალური თბილისისთვის, რომელიც ცხედრის დაუფოვნებლივ გადმოცემას ითხოვს.

არსებული ინფორმაციით, ტაბუნაშვილის წამებაში დაახლოებით 15 პოლიციელი მონაწილეობდა, მათ ნაწილი არაფსიზელ მდგომარეობაში იყო, რომლებიც ფიზიკურად გაუსწორდნენ ბორკილებდაბუთ ქართველ მეომარს, რაც მისი სიკვდილის მიზეზი გახდა. ამ ინფორმაციას for.ge-სთან საუბრისას ადასტურებს სტრატეგიული კვლევების კავკასიური ცენტრის ხელმძღვანელი მამუკა არაშვიდი.

— რუსული და ოსური მედია არჩილ ტაბუნაშვილის გარდაცვალების ერთადერთ მიზეზად გულის უკმარისობას ასახელებს. თქვენ თუ გაქვთ ინფორმაცია, რა მოხდა 23 თებერვალს და რატომ ჭიანჭურდება ცხედრის გადმოცემა?

— ცხედარი ძალიან დაზიანებულია. არ უნდათ, არ აწყობთ საერთაშორისო სკანდალი. ვერ უარყოფენ იმას, რომ საქართველოს მოქალაქეები ნამდვილად მათმა სამართალდამცავებმა დააკავეს, მათი სამართალდამცავების ასეთი საქციელი კი პირდაპირ ურტყამს რუსეთის პრესტიჟს, რომელიც პასუხისმგებელია ოკუპირებულ ტერიტორიაზე. რასაკვირველია, ამ საერთაშორისო ზეწოლის პირობებში არ უნდათ ცხედრის გადმოცემა და ფაქტის გასაჯაროება.

თუმცა, არ გამოვიცხადებ კიდევ ერთ მიზეზს, კერძოდ — ქართული მხარის განსაკუთრებული გაღიზიანება და პროვოკაციაზე წამოგების მიზანს. საქმე ისაა, რომ თვითონ ტაბუნაშვილის ამბავია უცნაური იმ თვალსაზრისით, რომ საქართველო პატარა ქვეყანაა, მით უმეტეს უფრო პატარა არის ცხინვალის რეგიონი, ამიტომ, პირველი — ყველა ძალიან კარგად იცოდა, რომ ტაბუნაშვილი არ მონაწილეობდა 2008 წლის აგვისტოს ომში. როდესაც ეს ჯგუფი ერაყიდან დაბრუნდა, საომარი მოქმედება უკვე დამთავრებული იყო. მეორე — ყველა იცოდა, რომ ტაბუნაშვილი წარსულში იყო თავდაცვის სამინისტროს წარმომადგენელი და ისიც ძალიან კარგად იცოდნენ, რა ტიპის ჯარში მსახურობდა.

— ასე დეტალურად თუ ფლობდნენ ტაბუნაშვილის შესახებ ინფორმაციას, მაშინ რატომ დააკავეს ახლა და რა მოტივით გაუსწორდნენ ასე სასტიკად?

— მე ვფიქრობ, რომ მისი ახლა დაკავება და ასე სასტიკად მოპყრობა მიუთითებს, ერთი მხრივ, მოსკოვის წინაშე თავის გამოჩენის მოტივზე, ხოლო, მეორე მხრივ, ეს იყო საქართველოს მხარის პროვოკაციაზე წამოგების სურვილი. ეს ძალიან მნიშვნელოვანი საკითხია, რო-

კიდევ ერთხელ ვიმეორებ და არ გამოვიცხადებ იმას, რომ მათ მიიღეს ბრძანება პროვოკაციაზე წამოგებით ქართული მხარე. მაგრამ ისე გააკეთეს, რომ ქართული სამსახური გაუწიეს რუსულ მხარეს. ახლა ძალიან რთულია რუსებისთვის, რომ სხვადასხვა საერთაშორისო ფორმატებში თავი იმართლონ.

მელზეც არ არის ლაპარაკი და ვფიქრობ, რომ ამ მიმართულებით აუცილებლად უნდა გამახვილდეს ყურადღება.

— როდესაც საუბარია შენსაძლო პროვოკაციაზე და მით უფრო წინასწარ არსებულ სცენარზე, რამდენად მნიშვნელოვანია ახლა ქართული მხარის სიძინჯე, რომ კიდევ ერთხელ არ გავხდეთ პროვოკაციის მსხვერპლი? მით უმეტეს, რომ საოკუპაციო რეჟიმი მთელი ძალით აკვირდება ახლა მიმდინარე პროცესებს...

— მესმის ოჯახის მდგომარეობა, მაგრამ ოჯახს კარგად უნდა აცხსნას, რა ხდება და, რომ ოკუპანტები სწორედ ჩვენგან დაშვებულ პროვოკაციას დარაჯობენ, ამისთვის ემზადებიან. რამდენადაც მაქვს ინფორმაცია, მესაზღვრეებს უკვე მისცეს შესაბამისი ბრძანება, რომ ქართული მიხრიდან აღკვეთონ

სავარაუდო პროვოკაცია. ამიტომ ახლა საჭიროა პაუზა. თუ იქნება პოლიტიკური ნება, მერწმუნე, რომ ტაბუნაშვილის მკვლელები ვერსად ვერ დაიმალებიან. ცხელ გულზე გადაწყვეტილების მიღება და რაღაც ნაბიჯების გადადგმა არ იქნება სწორი.

— მურატ ჯიოევი საუბრობს იმაზე, რომ ტაბუნაშვილის გარდაცვალებამ არ უნდა შეიძინოს პოლიტიკური ელფერი და კიდევ უფრო არ გაართულოს ცხინვალსა და საქართველოს შორის ურთიერთობა...

— აფხაზებისგან განსხვავებით, ცხინვალის პოლიტიკური ისტებლიშმენტის დონე უკიდურესად დაბალია, თანაც იმდენად დაბალი, რომ უხერხული მდგომარეობაც კი იქმნება ხოლმე. მათ შორის ერთ-ერთი არის ჯიოევი. აბსოლუტურად

არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს, რა განცხადება გააკეთა ჯიოევი. მაგრამ ის, რომ ზედმეტი მოუვიდათ, ამას კარგად აცნობიერებენ და ახლა არ იციან, როგორ გამოვიდნენ მდგომარეობიდან.

ზედმეტში ვგულისხმობ არა მკვლელობას, არამედ მკვლელობის დრამატურგიას, ანუ როგორ მოხდა ეს მკვლელობა. არ მინდა დეტალებზე საუბარი, მაგრამ ჩემთვის ცნობილია, როგორ მოიქცნენ და რა მდგომარეობაში ჩააგდეს ტაბუნაშვილი. საშინლად მოექცნენ ამ ახალგაზრდას, რომელიც მართლაც უაღრესად ვაჟკაცურად იქცეოდა.

თავიდან მოულოდნელობის ფაქტორი იყო, მაგრამ როგორც ჩანს, მერე მისვდა, რაშიც იყო საქმე. დაახლოებით 15 პოლიციელი მონაწილეობდა ამ მკვლელობაში, აქედან 5-6 კაცი არაფსიზელ მდგომარეობაში იყო, მათ შორის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი მუშაკიც იყო. ეს ყველაფერი გადმოცემით ვიცი და კიდევ ერთხელ საზი მინდა გავესვა იმას, რომ ტაბუნაშვილი ვაჟკაცი კაცი ყოფილა.

— თუ გამოვალთ იქიდან, რომ ეს იყო მოსკოვის წინაშე თავის გამოჩენის მოტივი, ან იგივე საქართველოს მხარის პროვოკაციაზე წამოგების სურვილი, საპრეზიდენტო არჩევნების წინ რატომ უნდა აწყობდეს რუსეთის კონფლიქტი იმ რეგიონში, რომელზეც პასუხისმგებელია?

— თუ ვილაცის ავადმყოფთაში მოვიდა ასეთი იდეა, რომ მოსკოვის წინაშე გამოეჩინათ თავი, ამბავი ისე დამთავრდა, რომ უკუეფექტი მიიღეს. კიდევ ერთხელ ვიმეორებ და არ გამოვიცხადებ იმას, რომ მათ მიიღეს ბრძანება პროვოკაციაზე წამოგებით ქართული მხარე. მაგრამ ისე გააკეთეს, რომ ქართული სამსახური გაუწიეს რუსულ მხარეს. ახლა ძალიან რთულია რუსებისთვის, რომ სხვადასხვა საერთაშორისო ფორმატებში თავი იმართლონ.

— ასეთია ოფიციალური ვერსია, რომ ის გაგმავდა ტერორისტულ აქტს...

— რა ინფორმაციაც მათ თავიანთ მოსახლეობას მიაწოდეს, თუ როგორ მოხდა ტაბუნაშვი-

ლის დაკავება, ისეთი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ რუსული „მართლმსაჯულება“ მე-20 საუკუნის 20-იან წლებში დარჩა. 30-იანშიც ვერ გადადიან, იმდენად ტრაგიკომიკურია ინფორმაცია, რომელიც მათ გაავრცელეს. ე.ი. ტაბუნაშვილს ჯიბეებში ჩალაგებული ჰქონდა კომპრომატები, ჰქონდა სიები თავისი თანამშრომლებით და ხელმძღვანელებით, ფოტოები, მონახაზები და ა.შ. ისეთი კომპარია, რომ ამასთან დაკავშირებით რამდენიმე რუს ბლოგერთან ჰქონდა მიმოწერა. მიუხედავად იმისა, რომ ყველას „დერჟავიკული“ განწყობა აქვს, უკიდურესად აღშფოთებული არიან ამით და არავინ არ დაიჯერა. თუ ძალით დააჯერებ საკუთარ თავს, თორემ არის ხალხი, რომელთაც უბრალოდ გაატარეს ეს ამბავი, თითქოს არაფერი მომხდარა. თვითონაც ხვდებიან, რომ სირცხვილია ამ ინფორმაციის მოსმენაც და დაჯერება.

— რა ბერკეტები აქვს ახლა ქართულ მხარეს, რომ დროულად მოხდეს ტაბუნაშვილის ცხედრის გადმოცემა და ასევე, არ დაუშვან პროვოკაციაზე წამოგება?

— საერთაშორისო ზეწოლის გარდა არავითარი ოფიციალური ბერკეტი ქართულ მხარეს არ გააჩნია. როგორც ჩანს, პირდაპირი მოლაპარაკება შედეგს არ გამოიღებს, ამიტომ დარჩა ერთადერთი გზა — საერთაშორისო ზეწოლა. ეს არის ოფიციალური ნაწილი. რაც შეეხება არაოფიციალურ ნაბიჯებს, გარკვეული დროის შემდეგ ამის უამრავი ბერკეტი არსებობს. რაც შეეხება ცხედრის გადმოცემას, მხოლოდ საერთაშორისო აქტიურობით შეიძლება შედეგის მიღწევა. მაგრამ იმისათვის, რომ დაისაჯონ დამნაშავეები, არსებობს არაოფიციალური ხერხი, რომლის გამოყენება არ არის საჩქარო. ახლა არაფრით არ შეიძლება ასეთი ისტერიის დაშვება. მესმის, ოჯახის მდგომარეობა, მაგრამ ოჯახი უნდა დავარწმუნოთ, რომ მკვლელებს აუცილებლად მიეზღვევებათ თავისი, ოღონდ ამისთვის დრო არის საჭირო.

თავითა ძარჩავა

**დე ფაქტო საბარეო „უნაშა“
ტაბუნაშვილს „მუშილოზიანი
მოსახლეობის მკვლელობაში და
საღაპარო-ლივერსიულ სამიანობაში
მკვლევანისად“ მოიხსენიებს**

ოკუპირებული სამხრეთ ოსეთის დე ფაქტო საგარეო საქმეთა სამინისტრო არჩილ ტაბუნაშვილთან დაკავშირებით განცხადებას ავრცელებს.

„ბოლო დროს საქართველოში აქტიურად იბაბება სიტუაცია ცხინვალის რესპუბლიკურ საავადმყოფოში საქართველოს მოქალაქე არჩილ ტაბუნაშვილის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით. სადაზვერეო-ლივერსიულ საქმიანობასა და 2008 წლის აგვისტოში მშვიდობიანი მოსახლეობის მკვლელობაში ეჭვმიტანილი ტაბუნაშვილი სამხრეთ ოსეთის სამართალდამცველებმა 2018 წლის 22 თებერვალს, ლენინგორში დააკავეს. ყურადღებას იქცევს ერთი მნიშვნელოვანი გარემოება — საგამოძიებო იზოლატორში, ბადრაგირების დროს ტაბუნაშვილი თავს დაესხა ბადრაგს, წაართვა ერთ-ერთ მათგანს ტაბელური იარაღი და ცეცხლის გახსნა სცადა. სამართალდამცველებმა ეს მცდელობა აღკვეთეს, გამოიყენეს ძალა და თავდასხმელი გააუვნებელყვეს. საღი აზრი გვეკარნახობს, რომ არჩილ ტაბუნაშვილის გარდაცვალება სამხრეთ ოსეთის ინტერესებში არანაირად არ შედიოდა, ვინაიდან საქმეზე არსებითი წარმოების დაწყებამდე ეჭვმიტანილის გაქცევის მცდელობა საფუძვლიანად ფასდება როგორც არსებული ეჭვის დადასტურება“, — აცხადებენ დე ფაქტო „უნაშაში“.

გლეხების თავსატეხი

ფალსიფიცირებული შესაქიმიკატები ფარმერებს პრობლემებს უჩენენ

მართალია, გაზაფხული კალენდარულად ახლა დგება, მაგრამ კახელმა გლეხებმა საგაზაფხულო სამუშაოები ჯერ კიდევ ერთი თვის წინათ დაიწყეს. წინა წლის ნარჩენებისგან მიწის ნაკვეთები გაიწმინდა და შემდეგ დამუშავდა. ისხვლება ატიმის ბაღები და ვენახები, იწყება ხეილის პირველი წამლობაც. ახლა ატიმის ბაღებს ისეთ წამალს ასხამენ, რომ ყვავილი ნაადრევად არ გამოიტანოს და შემდეგ ყინვამ არ დააზიანოს.

გლეხების ნაწილი ამბობს, რომ პრობლემაა შესაქიმიკატების მაღალი ფასი, თუმცა უფრო მეტად მისი ხარისხი აღარ დებთ. მიხელ ვარამაშვილი წინა წელს იხსენებს, როცა კონკრეტული შესაქიმიკატი გამოიყენა, მაგრამ შედეგი ვერ მიიღო, რაც აფიქრებინებს, რომ ის ფალსიფიცირებული იყო: „რვაჯერ ტრაქტორით შევწამლე და ორჯერ ზურგით, მაგრამ წამალი რომ არ ვარგოდა, ნაცარი გა-

უჩნდა. გაამყატონ კონტროლის პროცესი და ყველაფერი გააკეთონ, რომ გლეხი აღარ დაზარალდეს“.

შსამქიმიკატების უხარისხობაზე სხვა ფერმერებიც ლაპარაკობენ და შესაბამის უწყებებს უყურადღებობაში ადანაშაულებენ. გლეხების თქმით, თუკი სახელმწიფო რეალურად გააკონტროლებს ბაზარზე არსებული პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ხარისხს, ბევრ დარღვევას აღმოაჩენს: „კომუნისტების დროს სულ სამჯერ ვწამლიდით ვენახს და მოდიოდა შესანიშნავი მოსავალი. ახლა ხალხმა რვაჯერ შეწამლა, მაგრამ სულ გაოხრდა ვენახი. არ ურჩევიათ, რომ ხარისხიანი წამლები მოიტანონ?“

სურსათის ეროვნული სააგენტო შესაქიმიკატების სარეალიზაციო ობიექტების შემოწმებას იწყებს. როგორც უწყების

მცენარეთა დაცვის დეპარტამენტის უფროსმა ნიკა მისხმა გვითხრა, სხვადასხვა სარეალიზაციო ობიექტიდან წელს 350-მდე ნიმუშის აღება აქვთ დაგეგმილი, რაც ქიმიკატების ხარისხს გაკონტროლებას გულისხმობს: „სეზონის გააქტიურებასთან ერთად დავიწყეთ ნიმუშების აღება და მონიტორინგი. ჩვენ სარეალიზაციო ქსელის ობიექტებსაც ვუწვევთ მონიტორინგს, როგორებიცაა ფერმერთა მომსახურების ცენტრები, რათა მაქსიმალურად იყოს დაცული მომხმარებელთა უფლებები. დარღვევის შემთხვევაში ტარდება შესაბამისი საჯარიმო სანქციები“.

სურსათის ეროვნული სააგენტოს მცენარეთა დაცვის დეპარტამენტის უფროსი ნიკა მისხი დაინტერესებულ პირებს რჩევასაც აძლევს, თუ როგორ უნდა მოიქცნენ, რომ ხარისხიანი პროდუქტი იყიდონ: „ძალიან მნიშვნე-

ლოვანია, თვითონ პესტიციდების შეძენა მოხდეს სპეციალიზებული მაღაზიებში და არა ღია ცის ქვეშ და სადღაც ბაზრობებზე, რადგან ამ დროს პესტიციდის ფიზიკური და ქიმიური თვისებები იკარგება და ვერ ავლენს იმ მთავარ დანიშნულებას, რაც უნდა ჰქონდეს თითოეულ პესტიციდს. ამიტომ მნიშვნელოვანია, სწორად გილზე მოხდეს მისი შეძენა“.

სურსათის ეროვნულ სააგენტოში თქვეს, რომ მიმდინარე წელს შესაქიმიკატების ფალსიფიცირების კონკრეტული შემთხვევები უკვე აღმოაჩინეს და ბიზნესოპერატორები დააჯარიმეს. აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე წლის იანვრიდან ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში შევიდა ცვლილება, რომლის მიხედვითაც, კანონდამრღვევ ბიზნესოპერატორებს უფრო მკაცრად დასჯიან. მაგალითად, არარეგისტრირებული და უხარისხო პესტიციდების გაყიდვა 2 000-ლარიან ჯარიმას ითვალისწინებს, განმეორების შემთხვევაში კი თანხა ორმაგდება.

გიორგი ალადაშვილი

აჭარაში „DISCOUNT WEEK“ მიმდინარეობს

საქართველოს ტურისტულ რეგიონებში ფასდაკლების კვირული დაიწყო. ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ინიციატივით და აჭარის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის მხარდაჭერით „Discount Week“-ის კამპანია 24 თებერვლიდან 11 მარტის ჩათვლით აჭარაში ტარდება.

ფასდაკლებების კვირულში ჩართულია აჭარის 15 სასტუმრო, 11 კვების ობიექტი, 5 ატრაქცია და 5 სავაჭრო ობიექტი. ფასდაკლების კვირულთან დაკავშირებით ტურიზმის ეროვნულმა ადმინისტრაციამ აჭარაში პრესტურის გამართა. ტურში სხვადასხვა მედიასაშუალებების 30-მდე წარმომადგენელი მონაწილეობდა. „Discount Week“-ში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ აჭარაში მდებარე სასტუმროებს, რომლებსაც გააჩნიათ 39 ან მეტი ოთახი და უნდა წარმოადგინონ არსებულ სეზონზე გამოცხადებული ფასიდან 30%-იანი ან მეტი ფასდაკლება.

ფასდაკლების კვირულისთვის სპეციალური მარკეტინგული კამპანია შემუშავდა, რომელიც პროექტის სატელევიზიო გაშუქებას და სოციალურ ქსელში რეკლამას მოიცავს.

რძის მწარმოებელი სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მხარდასაჭერად

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს ვებ-გვერდზე www.acda.gov.ge რძის მწარმოებელი სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მხარდაჭერ სახელმწიფო პროგრამაში რეგისტრაცია 19 მარტამდე გაგრძელდება.

სახელმწიფო პროგრამა მოიცავს მსხვილფეხა და წვრილფეხა რქოსანი პირუტყვის (თხა, ცხვარი) დარგის კოოპერატივების ხელშეწყობას.

სახელმწიფო პროგრამით გათვალისწინებული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში მე-საქონლეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებს გადაეცემა სხვადასხვა სიმძლავრის რძის მიმღებ-გადამამუშავებელი აღჭურვილობა და ნედლი რძის კონტროლის საველე ლაბორატორიული ხელსაწყოები. პროგრამაში მონაწილე სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივები მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვის ჯიშობ-

რივი გაუმჯობესებისა და პროდუქტიულობის ამაღლების მიზნით მიიღებენ ხელოვნური განაყოფიერებისათვის საჭირო აღჭურვილობას.

თუ კოოპერატივის ან/და მის მეპაიეების საკუთრებაშია არანაკლებ 200 სული თხა (ნეზვი), მას გადაეცემა 12-ადგილიანი სანჯელი და ყველის დამამზადებელი რძის სანარმოო აღჭურვილობა.

სახელმწიფო პროგრამაში ჩართული კოოპერატივის ვალდებულებას წარმოადგენს სანარმოს შენობა-ნაგებობის აშენება, რომელშიც განთავსდა კაპიტალური ინვესტირების ფარგლებში გადასაცემი დანადგარები. მეცხვარეობის კოოპერატივებს თანადაფინანსებით ღირებულების 30%-ად, მობილური ტიპის 24-ადგილიანი სანჯელი აღჭურვილობის გადაეცემა, თუ კოოპერატივს ან/და მის მეპაიე(ებ)ს საკუთრებაში გააჩნიათ არანაკლებ 1000 სული ცხვარი (ნერბი).

პროგრამაში ჩართულობით სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებს საშუალება ეძლევათ, მოახდინონ რძის მიღება სტანდარტების დაცვით, რაც ხელს შეუწყობს სანარმოო ციკლის გაზრდით კოოპერატივების მეპაიეების შემოსავლების ზრდას.

სასტუმრო ინდუსტრიის განვითარების

სასტუმრო ინდუსტრიის განვითარების მიმართულებით 2016 წლიდან დაემატა სახელმწიფო პროგრამას „წარმოე საქართველოში“, რომელიც თითოეულ მეწარმეს, შესაძლებლობას აძლევს განავითაროს სასტუმრო ბიზნესი, შექმნას ახალი სამუშაო ადგილები, მოიზიდოს მეტი დამსვენებელი და ხელი შეუწყოს რეგიონის განვითარებას.

აღნიშნული კომპონენტი, რეგიონში სასტუმრო ბიზნესის განხორციელების სურვილის მქონე მეწარმეებისათვის ხელმისაწვდომს ხდის ფინანსებსა და საკონსულტაციო მომსახურებას. გარდა ამისა, პროგრამის მეშვეობით აქტიურად ხდება საქართველოში წარმატებული საერთაშორისო ბრენდების გამოცდილების დანერგვის სტიმულირება, ე.წ. „ფრენჩაიზინგის“ ხელშეკრულების თანადაფინანსების გზით.

2018 წლის თებერვლის თვის მონაცემებით სააგენტოს „წარმოე საქართველოში“ პროგრამის „უმაღლესი საქართველოში“ ფარგლებში მხარდაჭერილია 41 მეწარმე სუბიექტი, რომელთა ჯამური ინვესტიციის მოცულობა შეადგენს 120 მლნ ლარს, ხოლო აღნიშნული 41 სასტუმრო შექმნის 1200-ზე მეტ დამატებით ოთახს და 1300-ზე მეტ ახალ სამუშაო ადგილს. ზემოთ ხსენებული სასტუმროები აშენდება ბორჯომში, ბაკურიანში, გუდაურში, ფოთში, ურეკში, ნიკორწმინდაში, ყაზბეგში, საგარეჯოში, გონიოში, შეკვეთილში, თელავში, წყალტუბოში, ქუთაისში, ზუგდიდში, მესტიაში, გურჯაანსა და გორში.

ქუთაისში გარევაჭრობაზე სანქციები

გაუშინდლიდან ქუთაისში გარევაჭრობაზე სანქციები მკაცრდება, ხოლო მოქალაქეებს, რომლებიც კანონს არ დამორჩილებიან, საჯარიმო სანქციები დაეკისრებათ.

სპეციალურმა სამსახურებმა ცენტრალური ბაზრისა და ჯაჭვის ხიდის მიმდებარე ტერიტორია უკვე დაასუფთავეს, აღებულია გარემოვაჭრეთა დახლები. ქუთაისის მერია გარემოვაჭრეებს ბაზარში შესვლას სთავაზობს. სანაცვლოდ კი ისინი 3 თვის განმავლობაში მოსაკრებლისგან გათავისუფლდებიან.

ქობი-გუდაურის საბაგირო გზის მშენებლობა ბრძოლაში

რამზონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მუნიციპალური განვითარების ფონდი კობი-გუდაურის საბაგირო გზის პროექტირება-მშენებლობის სამუშაოებს ახორციელებს. პროექტი საქართველოს მთავრობის დაფინანსებით ხორციელდება და მისი ღირებულება 80,930,728.28 ლარს შეადგენს. მშენებლობის მიმდინარეობას ინფრასტრუქტურის მინისტრის მოადგილე გაგი ბუაძე გაეცნო.

კობი-გუდაურის საბაგირო დაახლოებით შვიდნახევარი კმ-ის სიგრძის იქნება. გარდა იმისა, რომ მოთხილამურე გუდაურიდან კობის მიმართულებით გადაადგილებას შეძლებს, ასევე უამინდობისა და დიდთოვლობის გამო ყაზბეგში ჩაკეტილი გზის პრობლემაზე აღმოიფხვრება და მსურველები გუდაურში გადმოსვლას საბაგიროთი შეძლებენ. გამომდინარე კიდან, რომ აღნიშნული ტერიტორია ჩრდილოეთ ფერდობზე მდებარეობს მასზე სრიალი გვიან გაზაფხულამდე იქნება შესაძლებელი. სამუშაოები მიმდინარე წლის ბოლოს დასრულდება.

ამერიკელი ექსპერტის ლუკ კოფის „გეგმა“ საქართველოს ნატოში გაწევრებასთან დაკავშირებით რომ განგაშის ზარების მსგავსი რამ იყო, გასაკვირი არ არის. სხვაგვარად როგორღა იქნებოდა 20-წლიანი დაპირებების შემდეგ – შეგვიყვანო, მაგრამ ნატოს წესდების მე-5 მუხლის (კოლექტიური თავდაცვა) ამოქმედების გარეშეო?!

თუმცა კაცმა რომ თქვას, დაპირება იქ შეყვანასთან დაკავშირებით ნატოს წევრი სახელმწიფოების მხრიდან რომ არ ყოფილა, ფაქტია. რაც იყო – მოთმინებას და დავალებების შესრულებას უკავშირდებოდა და კიდევ „ვინა-ხოთ“-ს, ანუ გაურკვეველ პერსპექტივას.

იყო გამოკვეთილად ნათქვამი უარიც აშშ-ის ყოფილი პრეზიდენტის ობამას მხრიდან და ასევე საზღვარსაღარა განცხადებული პრეზიდენტობის კანდიდატის დონალდ ტრამპის სიტყვები – ნატოს მოძველებასთან და ამ ორგანიზაციის უპერსპექტივობასთან დაკავშირებით.

მართალია, პრეზიდენტობის კანდიდატის პოზიცია მკვეთრად შეიცვალა – პრეზიდენტად არჩევის შემდეგ, მაგრამ ნიშნები იმი-სა, რომ ტრამპი გულცივი ნატოს მიმართ, არცთუ უსაფუძვლოა, მის მიერ წარმოებული პოლიტიკიდან გამომდინარე.

ტრამპის მუქარა ნატოს წევრი ქვეყნების მიერ საკუთარი ეროვნული შემოსავლიდან 2%-ის ნატოს ბიუჯეტში შეტანის თაობაზე, ძალაშია და თუ ყველა მათგანი არ შეასრულებს მოთხოვნას, აშშ უარს იტყვის ნატოს დაფინანსებაზე.

„გინდათ უსაფრთხო ცხოვრება? – კეთილი ინიებთ და გადაიხადეთ საკუთარი უსაფრთხოებისთვის“ – ასეთია ტრამპის მოწოდება. მეორე მოწოდება კი – „გინდათ თავდაცვა? – შეიძინეთ ამერიკული იარაღი“.

და საქართველომაც, როგორც დამჯერმა და მუყაითმა მოწაფემ, უმაღლესი დონის ტან-კანინალმდეგო „ჯაველინები“ – 75 მილიონ დოლარად...

რას ვიზამთ, ასეთია აშშ-ის დღევანდელი ადმინისტრაციის პოლიტიკა, რომელიც საგარეოს, საშინაოზე დაბლა აყენებს და მიიჩნევს, რომ ამ ქვეყანაში, უპირველესად, საკუთარ პრობლემებს უნდა მიხედოს – „ჯერ თავო და თავოს და მერე ცოლო და შვილოს“ მსგავსად.

საქართველოში ბევრს ჰგონია, რომ აშშ-ის პოლიტიკა არ შეიცვლება და ასეთად დარჩება მრავალი წლის განმავლობაში. შეიცვლება და მერე როგორ! შეიცვლება ისე, ჩვენ რომ ვერ ვიგრძნობთ, ვინაიდან აშშ-ის, რაც აქამდე იყო, ამერიკელ ექსპერტთა შეფასებით, მცდარს, მეტადრე ეიფორიულს უკავშირდებოდა და არა რეალურს. მსხვერპლობაში მაქვს აშშ-ის პოლიტიკა კავკასიასთან მიმართებაში, რაც ასახულია აშშ-ის „კარნეგი ცენტრის“ ექსპერტების მიერ მომზადებულ ანალიტიკურ მასალაში, დაბეჭდილ გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ ა.ნ. 22 თებერვლს სათაურით „როდემდე გაძლებთ შაერში გამოკიდებულთა?!“.

„კარნეგი“ ექსპერტების დასკვნებთან შედარებით ლუკ კოფის „გეგმა“ ტკბილ სიზმრად მოგვეჩვენება, რამეთუ „კარნეგელთა“ ნამუშევარი ყოვლისმომცველია და აშშ-ის ანგეზოსა და მომავლის სამოქმედო გეგმებს წარმოსახავს.

„თუ ვაშინგტონი კავკასიაში გეოპოლიტიკური მდგომარეობის შეცვლას შეეცდება, მას რუსეთის დომინირებად როლთან დაპირისპირება მოუწევს“ – ასე წერენ „კარნეგელები“ და იქვე აგრძელებენ: „აშშ-ს სამხრეთ კავკასიაში, რუსეთთან შედარებით, უფრო ნაკლები გეოპოლიტიკური პოზიციები აქვს. ვაშინგტონმა არ უნდა აღუთქვას რეგიონის ქვეყნებს ისეთი დახმარება მოსკოვის გავლენის საწინააღმდეგოდ, რასაც აშშ რეალურად ვერ განახორციელებს, განსაკუთრებით ეს ეხება საქართველოს და მის სწრაფვას ნატოში გაწევრებისკენ“.

„კარნეგი ცენტრის“ მიერ მომზადებული დოკუმენტი კანონი არ არის, მაგრამ მასში ასახული ცნებები რომ გაზიარებულია აშშ-ის კანონმდებელთა უმრავლესობის მიერ, ფაქტია. „კარნეგი ცენტრი“ რესპექტაბელური ორგანიზაციაა და მის ნათქვამს ყურადღებით ეკიდებიან, მითუმეტეს ისეთ საკითხებში, როგორებიც აშშ-რუსეთის ურთიერთობებს ეხება და აქედან გამომდინარე, რისკებს. „კარნეგი ცენტრის“ ანალიტიკური მასალა ამიერკავკასიაში აშშ-ის 25-წლიან მოღვაწეობას ასახავს და აქედან გამომდინარე სამომავლო გეგმებს, რაც მთლად დასამუშავებული არ უნდა იყოს ჩვენთვის.

„აშშ-ს სამხრეთ კავკასიაში სერიოზული ინტერესები აქვს, მაგრამ მათგან არც ერთი არ ითვლება სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანად.

თუ აპირებ ითვალისწინებ რუსეთის ფაქტორს, ჩვენ რას პაპატივობთ?!

„კარნეგი ცენტრის“ დოკუმენტთან დაკავშირებით

...აშშ-ის მცდელობებმა რეგიონში სერიოზული ცვლილებების ინიცირების მიზნით, მოლოდინები არ გამართლა და საეჭვოა, მომავალში ახალი მცდელობებიც წარმატებული იყოს. პრინციპი – „ნელა იარე და უფრო მეტს მიიღწევ“ – ოპტიმალური რჩება“.

ანყოფს თუ არა საქართველოს ხელისუფალთ „ნელა სიარული“, კარგად ჩანს განცხადებებიდან – მოჭარბებულად ოპტიმისტურიდან, სინამდვილეს მოწყვეტილიდან. პოლიტიკურ სამზარეულოში გარკვეულთათვის კარგად არის ცნობილი ხელისუფალთა „ოპტიმიზმი“ ნატოსა და ევროკავშირში შესვლასთან დაკავშირებით, მაგრამ რიგითი მოქალაქისთვის, უდავოდ სარწმუნოა ის, რასაც ხელისუფლება ამბობს მრავალი წლის განმავლობაში.

დაია! ნატოში შესვლა რომ ურუსეთოდ არ გადაწყდებოდა, განა ცნობილი არ იყო?! ხელისუფლება და ნატოელი მოხელეები კისრულიად საწინააღმდეგოს ქადაგებდნენ, თან იმასაც ამბობდნენ, რომ რუსეთი ნატოს წევრი არ არის და მის აზრს ნატო არ ითვალისწინებსო. არადა, როგორც ნატოს წევრი ქვეყნების ლიდერები, ისე აშშ-ის პოლიტიკოსები ნატოში საქართველოს შეყვანასთან დაკავშირებით, რუსეთის აზრს იზიარებენ, განსაკუთრებით მიუნხენში რუსეთის პრეზიდენტის პუტინის კრიტიკული გამოსვლის და ცხინვალის 2008 წლის ომის შემდეგ.

2008 წლის გაშვებულ რუსეთშია ფრიადზა ჩაბაბრა, ცხადია, საკუთარი ინტერესებიდან გამომდინარე და აშშ-ს, კომუნისტურ დასავლეთს დაბნახება, რომ ნატოს რუსეთის საზღვრებამდე გაზარტოებას არ დაუშვებს. რუსული დირაჟის დღევანდელ ხელისუფლებას ვერაფრით მოუწონებია პალტინისპირა ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკების ნატოში შესვლა

და ახლა საპარტიშო და შპრანინა?

„კარნეგი ცენტრის“ მიხედვით, 2008 წლის ომი გახდა აშშ-ის პოლიტიკის ევოლუციისა და მისი „შემორუხების პუნქტი“ არა მხოლოდ საქართველოს მიმართ, არამედ მთელი სამხრეთ კავკასიის მიმართაც. კრემლის მიერ განხორციელებულმა სამხედრო აქციამ აჩვენა, რომ რუსეთი აღარ მოითმენს აშშ-ისა და მისი მოკავშირეების გავლენის გაძლიერებას თავის საზღვრებთან და ამიერიდან რომელიმე პოსტსაბჭოთა რესპუბლიკის ნატოში გაწევრებას რუსეთი აღარ დაუშვებს“.

ამ პოზიციაზე დგას რუსეთი დღესაც. მას ვერავინ, მათ შორის, საქართველოს ხელი სუფლებაც ვერ დააჯერებს, რომ ნატოს აქტიურობა უკრაინაში, მოლდოვასა და საქართველოში რუსეთის წინააღმდეგ არ არის მიმართული და რომ საქართველოში ნატოს სამხედრო-საწვრთნელი ცენტრის შექმნა მხოლოდ კეთილი სურვილებითაა განპირობებული. რუსეთს აქვს ეჭვის საბაბი, რაც დასავლეთმა, კერძოდ აშშ-ის თანამედროვე პოლიტიკამ გაუჩინა.

აშშ-ის პრეზიდენტ კლინტონიდან დაწყებული, მის წინამორბედთა დამოკიდებულება ნატოს აღმოსავლეთით გაფართოებასთან დაკავშირებით კარდინალურად შეიცვალა, ანუ ვაშინგტონმა გადააბიჯა რუსეთისადმი საკუთარ დაპირებას – რომ ყოფილ სოცქვეყნებს ნატოში არ შეეყვანდა, და ურცხვად დაიწყო იმის მტკიცება, რომ ასეთი შეთანხმება ან დაპირება საბჭოთა კავშირთან არ ყოფილა – „თუ იყო, აბა გვაჩვენეთ ხელმოწერილი დოკუმენტი“.

ხელმოწერილი დოკუმენტი მართლაც არ არსებობს, მაგრამ არსებობს მოლაპარაკებების ჩანაწერი, რასაც თითქმის ისეთივე პოლიტიკური დატვირთვა აქვს, როგორც დოკუმენტს.

ის, რომ დოკუმენტი არ შეიქმნა, საბჭოთა საგარეო უწყებას ბრალდება, ვინაიდან ის უნდა ყოფილიყო ინიციატორი ამგვარის შექმნაში. მაშინ, ეიფორიაში მყოფმა გორბაჩოვმა და შევარდნაძემ აღნიშნულს ჯეროვანი ყურადღება არ დაუთმეს და ბეიკერის, ბუშის, გენშერის, კოლის, მიტერანის, ტეტჩერის, მეიჯორის, სხვების სიტყვიერ დაპირებას მიენდნენ. სიტყვიერი კი უფრო გაფრენილი რამ არის, მაგრამ არა დიპლომატიაში, რაც მხედველობიდან გამორჩა ზემოწამოთვლილი პოლიტიკოსების მეგვიდრეებს. მათ, ახალი პოლიტიკიდან გამომდინარე, რუსეთის ნატოში შემოკალვა დაიწყეს, ნაცვლად რუსეთისთვის მიცემული გარანტიებისა, რომ ასეთს არასდროს ექნებოდა ადგილი.

გასულ წელს გამოქვეყნდა აშშ-ის უსაფრთხოების არქივები, რომლებმაც ნათელი მოფინეს მაშინდელ ვითარებას, ცხადია, რუსეთის სასარგებლოდ. დასტურად ამისა მოვიყვან ზოგიერთ ნათქვამს.

1990 წლის 9 თებერვალი. აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა ბეიკერმა საბჭოთა ლიდერ გორბაჩოვთან მოლაპარაკების დროს სამჯერ გაიმეორა შემდეგი: „არც ერთი დიუმი მით აღმოსავლეთისკენ“. „არც პრეზიდენტი და არც მე არ ვგეგმავთ მივიღოთ ცალმხრივი სარგებელი იმ პროცესებიდან, რასაც აქვს ადგილი. ... ნატოს დღევანდელი სამხედრო იურისდიქცია ერთი დიუმიმთაც ფეხს არ მოიცვლის აღმოსავლეთისკენ“.

1990 წლის 31 იანვარი. გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრის გენშერის სიტყვა ბავარიის კომუნა ტუტცინში, გერმანიის გაერთიანებასთან დაკავშირებით: „ცვლილებებმა აღმოსავლეთ ევროპაში, რომელიც მოჰყვება გერმანიის გაერთიანებას, არც ერთ შემთხვევაში არ უნდა მიაყენოს ზარალი საბჭოეთის უსაფრთხოებას. ამიტომ ნატო უნდა გამოიცილოს ნებისმიერი გაფართოება თავისი ტერიტორიის აღმოსავლეთის მიმართულებით, საბჭოეთის საზღვრებამდე“.

1991 წლის მარტი. სსრ კავშირში დიდი ბრიტანეთის ელჩის ჩანაწერიდან: „გორბაჩოვთან მოლაპარაკების დროს საბჭოეთის თავდაცვის მინისტრმა იაზოვმა პრემიერ-მინისტრ მეიჯორს დაუსვა კითხვა – თუ აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების ლიდერებს გაუწინდებთ ნატოში გაწევრების სურვილი, გაუღებენ თუ არა მათ ნატოს კარს? მეიჯორმა უპასუხა – ეს არასდროს მოხდება“.

ზემოთყვანილი მაგალითები და მის შემდგომ განვითარებული მოვლენები – ერთობ მიუღებელი რუსეთისთვის, ამ უკანასკნელის სერიოზული გაღიზიანების საგანია, რასაც საქართველოს პოლიტიკა არ ითვალისწინებს და ბრმად მიჰყვება აშშ-ის გარკვეული წრეების ნებისმიერ დავალებას, მათ შორის, ნატოს საწვრთნელი ცენტრის შექმნისა და „ჯაველინების“ შესყიდვასთან, ერთობლივი სამხედრო წვრთნების ჩატარებასთან ან სხვა ღონისძიებებთან დაკავშირებით, შემდეგ კი შემოვლას გამოთქვამს რუსეთის სამხრეთით, სამხედრო ოლქის ახალი შენაერთებითა და უახლესი საბრძოლო ტექნიკით გაძლიერებაზე. დაგეგმილია 2 ახალი მოტომსროლელი დივიზიის ჩამოყალიბება და БМП-3 და Т-72Б3 – ტიპის ტანკებით აღჭურვა.

„კარნეგი ცენტრის“ მიერ შექმნილი ანალიტიკური დოკუმენტი თავისთავად მიგვანიშნებს მთავარზე – სტრატეგიული პარტნიორის მიერ რუსეთის ფაქტორის გათვალისწინებაზე. და თუ ის ითვალისწინებს, ჩვენ რას ვაკეთებთ?

**პაპელიტ
ჭიკაშვილი,
ჟურნალისტი.**

პუტინი: რუსეთის მიწებს ვერასოდეს ვერაპირ მიიტაცებს!..

არჩვენებებში 18 დღით ადრე რუსეთის მოსახლეობას ქვეყნის პრეზიდენტმა პირდაპირ ეთერში მიმართა. პუტინმა ისაუბრა რუსეთის ეკონომიკაზე, ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე, ჯანდაცვის ახალ პროგრამებზე, განათლების სისტემაზე, სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე და ტექნოლოგიურ განვითარებაზე და ყურადღება გაამახვილა რუსეთის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლებაზე.

„რუსეთი ერთადერთი მტერი ჰყავს და ეს მტერი განვითარების პროცესის შეწყვეტა და რეგრესია. ჩვენ საფრთხე სხვა ქვეყნებისგან არ გვემუქრება, რადგან რუსეთის მიწებს ვერასოდეს ვერავინ მიიტაცებს“, – განაცხადა პუტინმა.

მან ყურადღება მსოფლიოს ცივილიზაციის ცვლილებებზე გამახვილა და რუსეთში ამ ცივილიზაციის დაგვიანება დამყურობლებზე საშიშ მოვლენას შეადარა. ფედერალური საბჭოსადმი მიმართვაში პუტინმა აღნიშნა, რომ ჩამორჩენა განვითარდება, თუ რაიმე ზომები არ იქნება მიღებული. მისი თქმით, რუსეთმა უნდა შექმნას განვითარების დინამიკა, რათა მისი ზრდა ვერაფერმა შეაფერხოს. „ყველაფერი ის უნდა მოვიშოროთ, რაც ჩვენს წინსვლას და განვითარებას ამუხრუჭებს. თუ ამას არ ვიზამთ, ჩვენს შვილებს, ჩვენს ქვეყანას მომავალი არ ექნება. ჩვენ განვითარების ისეთი დინამიკა უნდა უზრუნველყოთ, რომ არც ერთმა დაბრკოლებამ ხელი არ შეგვიშალოს დამოუკიდებლად წინსვლაში. ჩვენ თვითონ უნდა განვსაზღვროთ ჩვენი მომავალი“, – აღნიშნა ვლადიმერ პუტინმა.

პუტინის განცხადებით, ტექნიკური ჩამორჩენილობა ქვეყანაში გააქრობს ადამიანურ პოტენციალს. მისივე თქმით, რუსეთიდან მოხდება ნიჭიერი ახალგაზრდების გადინება და ქვეყანა სიცოცხლისუნარი გახდება.

სად, რა, როდის, ვინ?

თარიღი, მოვლანა, უფასოა

1881 წლის 1 მარტს სანკტ-პეტერბურ-გში ტერორისტული ორგანიზაცია „ნა-როდნაია ვოლია“ აღმასრულებელი კომიტეტის განაწესებით მოკლეს რუსეთის იმპერატორი (1855-1881 წ.წ.) ალექსანდრ II, რომელმაც ქვეყანაში მნიშვნელოვანი

რეფორმები (ბატონყმობის გაუქმება 1861 წ., საეროობა, სასამართლო, საქალაქო და სხვ.) განახორციელა. მის დროს, რუსეთ-თურქეთის ომის (1877-1878 წ.წ.) შედეგად საქართველოს (იმპერიის) შეუერთდა სამხრეთის ისტორიული მიწა-წყალი – არტაანი, ყარსი, ბათუმი ოლქები-თურთ. ალექსანდრ II-მ 1871 წელს იმოგზაურა საქართველოში, შეხვდა თავად-აზნაურთა წარმომადგენლებს, რომლებმაც ადრესი მიართვეს თბილისში... კადეტთა კორპუსის გახსნის თხოვნით.

1917 წლის 2 მარტს შეიქმნა რუსეთის დროებითი მთავრობა, იმპერატორმა ნიკოლოზ II რომანოვმა უარი განაცხადა ტახტზე.

1918 წლის 3 მარტს ბრესტ-ლიტოვსკში ხელი მოეწერა სამშვიდობო ხელშეკრულებას რუსეთსა და გერმანია-ავსტრია-უნგრეთ-თურქეთ-ბულგარეთს შორის. ამ სეპარატისტული ზავით რუსეთი გამოვიდა I მსოფლიო ომიდან, ოღონდ მას ჩამოსცილდა უკრაინა, ბალტიისპირეთის, ბელორუსიის ნაწილები.

აქვე: ამიერკავკასიის ერების დაუკითხავად, თურქეთის კარნახით, გერმანიამ რუსეთს წაუყენა მოთხოვნა ყარს-არტაან-ბათუმის ოლქების თურქეთისთვის გადაცემის შესახებ. ამიერკავკასიის სეიმმა არ ცნო ბრესტის საზავო ხელშეკრულება და 1918 წლის 13 მარტს თურქეთთან დაიწყო დამოუკიდებელი მოლაპარაკება და იმავე წლის 4 ივნისს საქართველომ და თურქეთმა ბათუმში ხელი მოაწერეს საზავო ხელშეკრულებას, რომელიც საქართველოსთვის უფრო სამძიმო იყო, ვიდრე ბრესტის ზავის პირობები: თურქეთმა მიიღო თითქმის მთელი სამხრეთ-დასავლეთი საქართველო.

1921 წლის 4 მარტს შეიქმნა აფხაზეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა.

1953 წლის 5 მარტს მოსკოვში, კუნცევოს აგარაკზე ოფიციალური ვერსიით ტვინში სისხლის ჩაქცევით გარდაიცვალა იოსებ ბესარიონის ძე სტალინი.

ოთხ და მეტეზილიან ოჯახებს მრავალშვილიანის სტატუსი მიენიჭებათ

საპანონომდებლო ცვლილებები პარლამენტის ჯანდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარე აკაკი ზოიძემ და მისმა პირველმა მოადგილემ დიმიტრი ხუნდაძემ მოამზადეს.

„კანონპროექტის მრავალშვილიანი მშობლის სტატუსის მინიჭების და სოციალური დახმარების გაცემის წესს განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა 2018 წლის 1 ივნისამდე. მსგავსი კანონპროექტი ევროპის უმეტეს და პოსტსაბჭოთა სივრცის ყველა ქვეყანაში მოქმედებს. საკითხზე მუშაობა დიდი ხანი მიმდინარეობდა, თუმცა, პროცესებს ქვეყნის მცირე ბიუჯეტი აფერხებდა. სტატუსი 2006 წელს გაუქმდა და ის 7 და მეტეზილიან ოჯახებს ენიჭებოდა. ახალი კანონმდებლობით კი, მრავალშვილიანის სტატუსი 4 და მეტეზილიან ოჯახებს ექნებათ“, – განაცხადა ხუნდაძემ.

მისი თქმით, სახელმწიფო ბიუჯეტით დაფინანსებული იქნება მრავალშვილიანი ოჯახის ელექტროენერგიის სუბსიდია.

„კერძოდ, მრავალშვილიანი ოჯახი, რომელსაც ოთხი ბავშვი ჰყავს, ყოველთვიურად 20 ლარს მიიღებს, ხოლო ხუთ ან მეტეზილიანი ოჯახი მე-5 და მომდევნო ბავშვზე – დამატებით 10-10 ლარს. საქსტატის მონაცემებით, (2014 – საყოველთაო აღწერის შედეგები) 12369 შინამეურნეობაა, სადაც ოთხი და მეტი არასრულწლოვანი ცხოვრობს. შესაბამისად, სარგებლის სახით, ჯამური ფინანსური შედეგი წლიურად დაახლოებით 3 489 000 ლარი იქნება“, – აღნიშნა ხუნდაძემ.

დებუტატის თქმით, შეღავათის ის ოჯახები მიიღებენ, რომელთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის მაჩვენებელი სარეიტინგო ქულა ტოლი ან ნაკლები 300 000 იქნება.

© საიდან მოვლივართ?!

გავხვები ისტორიულ საქართველოში

რადგინი ეჭირა ბავშვს ისტორიულ საქართველოში? როგორ ექცეოდნენ მას და რა უფლებები და მოვალეობები ჰქონდა? ისტორიკოსები ამბობენ, რომ ბავშვის მიმართ ადრეული საზოგადოება საკმაოდ მომთხოვნი იყო და ბავშვობაც დიდხანს არ გრძელდებოდა.

საქართველოს ისტორია, ფაქტობრივად, არ არის შესწავლილი იმ კუთხით, თუ რა ადგილი ეკავა საზოგადოებაში ამა თუ იმ ასაკის ან სქესის ადამიანს, თუმცა გარკვეული დასკვნების გაკეთება მაინც შეიძლება. ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი ნათელა კაპანაძე აღწერს გარემოს, რომელშიც ადრე ბავშვი იზრდებოდა. როგორც წესი, ეს იყო მრავალშვილიანი ოჯახი, სადაც უფროსი დაძმები უმცროსებს უვლიდნენ. ეცვათ ერთმანეთის გამონაცვალ ტანსაცმელი, ტყავის ქალამნები, ხანდახან ფეხშიშველებიც რჩებოდნენ.

„ოჯახს უფროსი მამაკაცი განაგებდა. ეს ყველგან ასე იყო, თუმცა მათ სიმკაცრით მაინც გამოირჩეოდა. მაგალითად, ხევსურის მამაკაცი ჩვილ ბავშვს ხელს არც კი მოჰკიდებდა“.

უფროს-უმცროსობის კულტი განსაკუთრებით ძლიერი იყო აფხაზეთში, თუმცა პატივისცემით ექცეოდნენ ბავშვსაც. ქართულ-აფხაზურ ურთიერთობათა სამეცნიერო კვლევითი ცენტრის თანამშრომელი ლეილა ავიძბა ამბობს:

„აფხაზეთში არის ასეთი წესი: ნებისმიერი ადამიანის ოთახში შემოსვლისას ყველა დგება ფეხზე – არა აქვს მნიშვნელობა, უფროსია ის თუ უმცროსი. ბები-აჩემი, ასაკოვანი ადამიანი, დგებოდა ფეხზე, როდესაც შემოდიოდა ბავშვიც კი“.

ნათელა კაპანაძის თქმით, უშვილობა ძველად დიდ უბედურებად მიიჩნეოდა. ამის გამო შეიძლება ცოლსაც გასცილებოდნენ, თუმცა უმეტესად მაინც ძმისშვილს იშვილებდნენ ხოლმე ან ვინმე უცხო ბავშვს. იყო შემთხვევებიც, განსაკუთრებით მთაში, როდესაც მამაკაცს მეორე ცოლიც მოჰყავდა და შემდეგ ორივე მეუღლე ერთ ჭერქვეშ ცხოვრობდა. იმ შემთხვევაში, თუ ქალი დაქვრივდებოდა, მეორედ თითქმის არასდროს თხოვდებოდა და ბავშვებს ზრდიდა.

ბავშვებს კვებავდნენ დედის რძით, მოგვიანებით კი მარტივი საკვებით – მაგალითად, დასავლეთ საქართველოში ლობიოში ან ღვინოში ჩაფხვნილი მჭადით. იყვნენ კვების ამოყვანის შემდეგ დარჩენილ შრატსაც – მასში სიმინდის ფქვილს გაურევდნენ და მოხარშავდნენ. იყო ხილი და ბოსტნეულიც.

ოჯახს, როგორც წესი, ერთ ოთახში ერთ გრძელ სანოლზე ეძინა. სანოლი ჩვილებისთვის, ანუ აკვანი, საქართველოში მონოლოების შემოსევის შემდეგ დამკვიდრდა. ნათელა კაპანაძე ამბობს, რომ იმ პერიოდში ხალხი მუდმივად თავდასხმის მოლოდინში იყო. საჭიროების შემთხვევაში აკვანს ცხენის უნაგირზე ამაგრებდნენ, რაც ბავშვის გადაყვანას აადვილებდა. აკვანი მოხერხებული იყო ქალისთვისაც, რომელიც ბევრს საქმიანობდა და არ ჰქონდა საშუალება, მხოლოდ ბავშვებისთვის ედევნებინა თვალები.

მეაკვნის პროფესია საკმაოდ გავრცელებული იყო. აკვანი მსუბუქი ხისგან უნდა გამოთლილიყო. მას არასდროს აგდებდნენ. არსებობდა ბედნიერი აკვნის კულტიც. ვისაც ახალი აკვნის შეძენის შესაძლებლობა არ ჰქონდა, ისეთი ოჯახისგან თხო-

ვლობდა, ვისი ბავშვებიც ჯანმრთელები გაიზარდნენ.

ბავშვებს ჰქონდათ სათამაშოებიც, უმეტესად, თვითნაკეთი ან ახლობლების მიერ დამზადებული. საქართველოს ეროვნული მუზეუმის უფროსი კურატორი გულიკო კვანტაძე ამბობს, რომ სათამაშოები იყიდებოდა კიდეც. მაგალითად, თბილისში ბერიკაობის წინ საგანგებოდ ამზადებდნენ გასაყიდ სათამაშოებს, თუმცა ეს უფრო სათამაშო ხმლები, მშვილდები და სხვა საომარი იარაღი იყო, რადგან ბერიკაობის სცენა მტერთან შეხმასა და ყველის დამარცხებას გულისხმობს, რასაც საომარი აქსესუარებიც სჭირდებოდა. თოჯინებს ამზადებდნენ ნაჭრისგან, ცოცხისგან, სხვადასხვა მცენარისგანაც კი.

„რაც შეეხება ცხოველების გამოსახულებებს, ისინი ძირითადად თინისგან არის გაკეთებული“, – ამბობს გულიკო კვანტაძე.

ბავშვი, სხვა ყველაფერთან ერთად, მუშახელიც იყო. ნათელა კაპანაძე ამბობს, რომ სულ თავიდან პატარები მუშაობას თამაშით სწავლობდნენ.

ლადო თევდორაძის ნახატი

დაახლოებით სამი წლიდან მათ მარტივი დავალებები ეძლეოდათ – სახლში შემოს შემოტანა ან წყლის მოტანა. ამისთვის პატარა კოკებიც ჰქონდათ. ჰქონდათ პატარა თოხებიც და როდესაც მშობლები მინდორში მიდიოდნენ, თან ბავშვებიც მიჰყავდათ, რომ მათაც რამე ეკეთებინათ. უფრო მოზრდილი ბავშვის საქმე უკვე საქონლის მწყემსვა იყო.

ნათელა კაპანაძის თქმით, ბავშვს ოჯახი სიყვარულით და ზრუნვით ეპყრობოდა. თუკი დასჯა უნდოდათ, გაუჯავრდებოდნენ, ძალადობა გაუმართლებელი იყო, თუმცა ერთეულ შემთხვევებში შეიძლება ასეთი რამ მაინც მომხდარიყო. მაგალითად, ცნობილია, რომ სასწავლებლებში ბავშვებს საკმაოდ მკაცრად სჯიდნენ, მათ შორის ჯოხითაც.

საქართველოს ისტორიაში იყვნენ ბავშვი მეფეებიც და მეფეების თანამოსაყდრეებიც, თუმცა ბავშვობის ასაკი ამ შემთხვევაშიც პირობითია.

„16 წლის ასაკში რომ ავიდა დავით აღმაშენებელი ტახტზე, ეს მაშინ სულაც არ იყო ბავშვობის ასაკი. იგივე 12 წლის იყო წმინდა ნინო, როდესაც მისი მშობლები გაიყარნენ და ის სხვა ქალს ჩააბარეს. 12 წლის ასაკში უკვე თხოვდებოდნენ“, – ამბობს თსუ-ს საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის პროფესორი მარინე ჩხარტიშვილი.

მისი თქმით, ბავშვებთან დაკავშირებით ისტორიული კვლევები, ფაქტობრივად, არ არსებობს, მაგრამ ჰაგიოგრაფიული ძეგლებიდან მაინც შეიძლება გარკვეული დასკვნების გამოტანა, თუნდაც ნაწარმოებიდან „ცხრათა ძმათა კოლაელთა“. მასში მოთხრობილია ამბავი ცხრა ბავშვზე, რომლებიც ქრისტიანობისთვის ეწამნენ. ისინი საკუთარმა მშობლებმა ჩაქოლეს.

„აქ საინტერესო ის არის, რომ ავტორი ამ ბავშვებს წარმოადგენს როგორც სრული გაგებისა და პასუხისმგებლობის მქონე. მეორე მაგალითი, რაც მახსენდება, ეს არის შუშანიკის მარტილობა. მას შემდეგ, რაც ვარსკენმა მიიღო მადგენობა და შვილებიც თავის რწმენაზე მოაქცია, შუშანიკი ბავშვებს, ფაქტობრივად, უარყოფს. აქაც ჩანს, რომ მათი ასაკი არ გამოდგება მის საფუძვლად, რომ მათ რწმენაში მერყეობა ევატიოს“.

თბა თოფური

ოკ, ეს გაბალოზიანებული, დაგბანული „ლია კარის“ პოლიტიკა!

ინეს სტოლბენკო: სამიჯო საქართველოს პროგრესი წავრობის მიმართულებით სათანადოდ იქნება აღნიშნული

საინფორმაციო სააგენტო „აქცენტმა“ ნატოს გენერალურ მდივან ინეს სტოლბენკთან ექსკლუზიური ინტერვიუ მოამზადა. ბატონმა სტოლბენკმა კითხვებს წერილობითი პასუხი გასცა. ერთადერთი კითხვა, რომელიც, სამწუხაროდ, პასუხგაუცემელი დარჩა, ეხებოდა „პერიტივის ფონდის“ მკვლევარ ლუკ კოფის ინიციატივას ნატოს წესდების მე-5 მუხლის (კოლექტიური თავდაცვის პრინციპი) საქართველოს კონფლიქტური რეგიონების მიმართ დროებით (ამ კონფლიქტების მოგვარებამდე) არგავრცელების შესახებ. ამ კითხვაზე პასუხის გაცემისგან ნატოს გენმდივანმა თავი შეიკავა.

— ბატონო სტოლბენკო, უკვე 10 წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც ნატოს ბუქარესტის სამიტზე საქართველომ შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში ალიანსში გაწევრების დაპირება მიიღო. ამ წლების განმავლობაში არაერთხელ გავითვალისწინებდით, რომ ქვეყანა სხვადასხვა მიმართულებით წინსვლას აფიქსირებდა, თუმცა ჯერ კიდევ გრძელი გზა რჩებოდა გასავლელი. მინდა, გკითხოთ, სადღეისოდ კონკრეტულად რომელი მიმართულებით იკვეთება პრობლემები და კიდევ რა კონკრეტულ საკითხებზე აქვს სამუშაო საქართველოს, რომ ალიანსის კრიტერიუმები სრულად დააკმაყოფილოს?

— საქართველო გახდება ნატოს წევრი, როდესაც წევრობისთვის აუცილებელ კრიტერიუმებს დააკმაყოფილებს. გვაქვს მოლოდინი, რომ საქართველო განაგრძობს ფოკუსირებას დემოკრატიულ რეფორმებზე, დემოკრატიული ინსტიტუტების კონსოლიდაციაზე, კანონის უზენაესობის გაძლიერებასა და ნატოს სტანდარტების შესაბამისად თავდაცვისუ-

ნარიანობის განვითარებაზე.

ჩვენ შევქმენით რამდენიმე მექანიზმი, რათა საქართველოს უფრო მეტად დავესმართო რეფორმების გატარებაში. ნატო-საქართველოს კომისია, წლიური ეროვნული პროგრამა, ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტი და წვრთნისა და შეფასების ერთობლივი ცენტრი ეფექტური საშუალებებია საქართველოს დასახმარებლად, შესაბამისობაში მოვიდეს ნატოს სტანდარტებთან და მოემზადოს წევრობისთვის.

სადღეისოდ საქართველოში ჩვენი მოკავშირეების ბევრი ექსპერტი მუშაობს და ქართულ მხარეს თავდაცვის რეფორმების კუთხით რჩევებს აძლევს. ჩვენ კვლავაც განვაგრძობთ საქართველოს დახმარებას, რომ კიდევ უფრო დაუახლოვდეს ნატოს.

— „პერიტივის ფონდის“ მკვლევარი ლუკ კოფი ამას წინათ გამოქვეყნებულ სტატიაში აღნიშნავს, რომ ბევრი ქვეყანა ნატოს მაპის გარეშე შეუერთდა და რომ ალიანსში გასაწევრებლად მაპი არც საქართველოს სჭირდება. მისი აზრით, ქართველების მხრიდან მაპის მუდმივ მოლოდინს რუსეთი პროპაგანდისთვის იყენებს. არადა, როგორც ადრე ითქვა, მაპი აუცილებელი საფეხურია საქართველოსთვის ალიანსში გასაწევრებლად. იქნებ კიდევ ერთხელ, დამაჯერებელი პასუხი გაგცეთ კითხვაზე, აუცილებელია თუ არა საქართველოსთვის მაპი?

— თითოეულ სუვერენულ ქვეყანას უფლება აქვს, თავად აირჩიოს, რომელ ხელშეკრულებას ან ალიანსს შეუერთდეს. ეს პრინციპი დაცულია საერთაშორისო შეთანხმებებით, მათ შორის — „ჰელსინკის დასკვნითი აქტით“ და ნატოსა და რუსეთს შორის გაფორმებული

„დამფუძნებელი აქტით“, რომლებსაც რუსეთი აწერს ხელს. ალიანსი მხარს უჭერს ყველა მისი პარტნიორის უფლებას, თავად გადაკეთოს დამოუკიდებელი და სუვერენული არჩევანი საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის საკითხში. ასე რომ, არც ერთ მესამე ქვეყანას არა აქვს უფლება, ნატოში გაწევრების საკითხში ჩაერიოს.

სადღეისოდ საქართველოს აქვს ყველა პრაქტიკული საშუალება, რომ მოემზადოს ნატოს წევრობისთვის. საქართველო გახდება ნატოს წევრი, როცა ამისათვის საჭირო კრიტერიუმებს დააკმაყოფილებს. თუმცა სანამ საქართველო შეძლებს, ნატოს შეუერთდეს, მანამდე კონსენსუსის გზით აუცილებლად უნდა იქნას მიღებული გადაწყვეტილება „MAP“-ის შესახებ. ეს შესაბამისაა ბუქარესტის 2008 წლის სამიტზე მიღებულ გადაწყვეტილებებს და მოკავშირეებმა იგივე დაადასტურეს ვარშავის სამიტზეც. თუმცა, ისევ და ისევ, ახლა აქცენტი კეთდება რეფორმების კუთხით დაწინაურებაზე და საქართველოს მომზადებაზე საბოლოო წევრობისთვის, როგორც ეს ათი წლის წინათ გადაწყდა.

— რა მდგომარეობაა ამჟამად თავად ალიანსში? რამდენად ერთიანია ნატო და რამდენად ძლიერი, რომ მსოფლიოში რუსეთის აგრესიული პოლიტიკა სათანადოდ შეაკავშირ?

— ჩვენი მიდგომა რუსეთის მიმართ ძლიერ თავდაცვასა და დიალოგს აერთიანებს. ნატომ რუსეთის მიერ მისი მეზობლების წინააღმდეგ სამხედრო ძალების გამოყენებას თავდაცვითი და პროპორციული გზით უპასუხა. ამ ეტაპზე ჩვენი რომელიმე მოკავშირის წინააღმდეგ დაუყოვნებლივ საფრთხეს

სულ ებ არის, ბატონო ინეს, როდემდე უნდა გვატყუოთ?!

ვერ გხედავთ, თუმცა აღმოსავლეთით და სამხრეთით არსებული გამოწვევების გამო უსაფრთხოების თვალსაზრისით არსებული მდგომარეობა ფუნდამენტურად შეიცვალა. საპასუხოდ ჩვენ „ცივი ომის“ დასრულების შემდეგ კოლექტიური თავდაცვის ყველაზე დიდი გამოწვევების იმპლემენტაციის პროცესში ვართ.

ჩვენ არ გვსურს რუსეთთან დაპირისპირება, მაგრამ რუსეთის მიერ საერთაშორისო წესების დარღვევის იგნორირება არ შეგვიძლია. თუმცა ძლიერ თავდაცვასა და შინაარსიან დიალოგს შორის წინააღმდეგობა არ არის. როცა დაძაბულობები მატულობს, მაშინ კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია კომუნიკაციის არსების ღიად შენარჩუნება, რათა გამჭვირვალობა გაიზარდოს და რისკები შემცირდეს. ვინარჩუნებთ სამხედრო კომუნიკაციას. გასულ წელს სამჯერ გავმართეთ ნატო-რუსეთის საბჭოს სხდომა. სულ ახლახან მიუნხენში საგარეო საქმეთა მინისტრ სერგეი ლავროვის შეხვედრი. ჩვენ ღია ვართ რუსეთთან პერიოდული და შინაარსიანი დიალოგისთვის.

— მართალია, მორიგ სამიტამდე ჯერ კიდევ დიდი დროა, მაგრამ მაინც გკითხვით, ყოველივე ზემოთთქმულის გათვალისწინებით, რას შეიძლება, ელოდოს საქართველო ალიანსის მორიგი სამიტისგან?

— სამიტზე ყურადღება გაზიარდება ნატოს სამომავლო

ნაბიჯებზე უსაფრთხოების გაწევაში ადაპტირების კუთხით. ვიმუშავებთ ორ მთავარ თემაზე: პირველი — როგორ გავაუმჯობესოთ კიდევ უფრო მეტად ჩვენი კოლექტიური თავდაცვა ჩვენი შესაძლებლობებისა და საჭირო რესურსების გათვალისწინებით; და მეორე — როგორ დავამყაროთ სტაბილურობა ჩვენს სამეზობლოში. ეს აუცილებელია როგორც ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში, ისე ჩვენი საკუთარი უსაფრთხოებისთვის.

ამასთან, ჩვენ განვიხილავთ სხვა მნიშვნელოვან თემებს, მათ შორის — ჩვენს თანამშრომლობას ევროკავშირთან, იმას, თუ როგორ შევუწყობთ ხელი ნატოს მოდერნიზებას. ამასთანავე, მივიღებთ გადაწყვეტილებებს სარდლობის ადაპტირებულ სტრუქტურაზე. თანამედროვე, სწრაფ და ძლიერი სარდლობის სტრუქტურა გააძლიერებს ალიანსის თავდაცვისა და შეკავების პოლიტიკას და ჩვენს უნარიანობას, დავიცვათ უსაფრთხოება.

როგორც ყოველთვის, ბრიუსელის სამიტზეც მოკავშირეები განიხილავენ ნატოს ღია კარის პოლიტიკასთან დაკავშირებულ ყველა ასპექტს, მათ შორის — საქართველოს მიერ მიღწეულ პროგრესს. დარწმუნებული ვარ, სამიტზე საქართველოს პროგრესს ნევრობის მიმართულებით სათანადოდ იქნება აღნიშნული.

მარიკა ჩუბინიძე, საინფორმაციო სააგენტო „აქცენტი“

ზღვის დონე დაახლოებით 1 მეტრით მოიმატებს!

დედამიწაზე ზღვის დონის თანდათანობითი მატება შემდეგი ათწლეულების და სულ ცოტა, ორი ასწლეულის მანძილზე გაგრძელდება. საბურთის გაზების გამოყოფა სრულად რომ შეჩერდეს და ყველა სახელმწიფომ შედმინფონი შესარულოს პარიზის კლიმატური შეთანხმების თითოეული მუხლის ყველა პარაგრაფი, წყლის დონის მატების შეჩერება მაინც შეუძლებელი იქნება — აცხადებენ მეცნიერები.

თუმცა, მათი აზრით, ძირითადად გრენლანდიის და ანტარქტიდის ყინულის დნობით გამოწვეული ზღვის დონის ზრდის ოდნავ შენელება ჯერ კიდევ რეალურია. ოლონდ, ამისთვის არასაკმარისია ის ნაბიჯები, რაც დღეს ადგილობრივ და საერთაშორისო დონეზე იდგება. მათ შორის, არც ზემოთ ნახსენები, 2015 წლის გაეროს კლიმატის ცვლილებების ჩარჩო-კონვენციის ფარგლებში დაგეგმილი ქმედითი ღონისძიებები.

პარიზში მიღებული შეთანხმება ემისიების შემცირებისკენ მიმართული გლობალური ძალისხმევის გაძლიერებას და მის ფინანსურ უზრუნველყოფას ისახავს მიზნად. ერთ-ერთი მთავარი პუნქტი, რაზეც 200-მდე ქვეყნის ლიდერი შეთანხმდა, მდგომარეობს იმაში, რომ მონაწილე სახელმწიფოები შეეცდებიან დედაქმნაზე ტემპერატურის ზრდა, რომელიც საბურთის გაზების გამოყოფას უკავშირდება, როგორმე ორი გრადუსის (ცელსიუსით) ფარგლებს არ გასცდეს. პარიზის კლიმატურ შეთანხმებას 2016 წელს საქართველოც შეუერთდა.

ახალი ანგარიშის მიხედვით, ზღვის დონე დედაქმნაზე სხვადასხვა ადგილებში 15 სანტიმეტრიდან მეტრ და 20 სანტიმეტრამდე აიწევს, რაც მსოფლიოს სანაპირო ზოლებს, კუნძულებს და კონტინენტების მონახაზს დრამატულად შეცვლის. წყლის სიმაღლის მატება შეეხება კუნძულოვან სახელმწიფოებს, ასევე დიდი, თუ მცირე ზღვისპირა დასახლებების უმეტესობას. შეიცვლება ისეთი მნიშვნელოვანი მრავალმნიშვნელოვანი ქალაქების ცხოვრება, როგორიცაა

ლონდონი და ნიუ-იორკი, შან-ხაი და მაიაში.

წყლის ტემპერატურის ზრდის გამო, მისი მოცულობის გაფართოება და ყინულის დნობით ზღვის დონის თანდათანობითი მატება შემდეგი სულ ცოტა, 200 წლის მანძილზე გაგრძელდება და ეს გარდაუვალია — ნათქვამია ანგარიშში, რომლის ავტორია მეცნიერთა საერთაშორისო ჯგუფი, რომელსაც გერმანელი მკვლევარები ხელმძღვანელობდნენ. მათი პროგნოზით, ემისიების შეზღუდვის ყოველი ხუთწლიანი დაყოვნება, 2300 წლამდე წყლის დონეს 20-20 სანტიმეტრით გაზრდის.

„ზღვის დონის ზრდას ხშირად ძალიან ნელ პროცესად აღიქვამენ, რასაც დიდად ვერაფრით შეცვლი... მაგრამ, შემდეგი 30 წელიწადი ამ საქმეში ნამდვილად გადამწყვეტი იქნება“, — აღნიშნავს ანგარიშის ნამყვანი ავტორი მათეუს მენგელი სააგენტო „როიტერთან“ საუბარში. ის კლიმატის ზემოქმედების კვლევათა პოტსდამის ინსტიტუტის პროფესორია.

მეცნიერის თქმით, პარიზის შეთანხმებაში მონაწილე ქვეყნები მის შესრულებაზე არასაკმარისად ზრუნავენ და დასახულ გეგმებს ჩამორჩებიან. განსაკუთრებით შემაშფოთებელია ის ფაქტი, რომ საბურთის გაზების თანაბრად გამოყოფის სამწლიანი ინტერვალის შემდეგ, 2017 წელს, შემცირების ნაცვლად, ემისიების მოცულობა პირიქით, გაიზარდა.

მაია ქვარცხავა

კინოფესტივალი „თაობა“ თაობათა აღზრდისთვის

თბილისში ახალგაზრდული კინოფესტივალი „თაობა“ დაარსდა, რომელიც კულტურისა და განათლების ფონდის და მოსწავლე-ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლის ერთობლივი ორგანიზებით, 2018 წლის 29 მარტიდან 2 აპრილის ჩათვლით მოსწავლე-ახალგაზრდობის ეროვნულ სასახლეში ჩატარდება. პროექტი განხორციელდება საქართველოს, სომხეთის და აზერბაიჯანის პირველი დამოუკიდებელი რესპუბლიკების 100 წლის იუბილესთან დაკავშირებით. 2019 წლიდან ფესტივალი ყოველწლიურ სახეს მიიღებს როგორც სამხრეთ კავკასიაში ერთ-ერთი ყველაზე მასშტაბური საერთაშორისო ახალგაზრდული კინოფესტივალი.

კინოფესტივალ „თაობას“ დაარსების, მიზნებისა და სამომავლო გეგმების შესახებ ფესტივალის დირექტორმა ლევან დვალმა „რეპორტიორთან“ ინტერვიუში ისაუბრა.

— საიდან გაჩნდა კინოფესტივალ „თაობის“ დაარსების იდეა?

— გუნდს, რომელიც კინოფესტივალს ვაკეთებთ, გვაქვს ფესტივალის მენეჯმენტის რამდენიმე წლიანი გამოცდილება. გვინდოდა, შეგვექმნა პროექტი, რომელსაც ექნებოდა განვითარების დიდი შესაძლებლობა, იქნებოდა ქართული, რადგან, მოგეხსენებათ, სამხრეთ კავკასიაში მსგავსი მასშტაბის ახალგაზრდული კინოფესტივალის ჩატარება, რომელშიც სამივე ქვეყანა იქნება ჩართული, წარმოუდგენელია. ძალიან ბევრი სხვადასხვა ვარიანტის განხილვის შემდგომ ვთქვით, რომ კარგი იქნებოდა, თუ შევექმნიდით ახალგაზრდულ კინოფესტივალს, რომელიც რეალურად მიმართულია აუდიტორიის განვითარებაზე.

— რა არის ფესტივალის არსი და მიზანი?

— ეს არ არის სტანდარტული კინოფესტივალი, სადაც დღის განმავლობაში შეგიძლია, რამდენიმე ფილმს უყურო. ეს არის დაბალანსებული როგორც კულტურის, ასევე განათლების კომპონენტით იმისთვის, რომ მოგახდინოთ ახალგაზრდა აუდიტორიის განვითარება

შემდეგი მიმართულებებით — კომუნიკაცია, საჯარო გამოსვლის უნარი, შემოქმედებითი, კრიტიკულ-ანალიტიკური აზროვნება, ტოლერანტობა და ა.შ. უნარები, რომლებიც ახალგაზრდებს სჭირდებათ იმისთვის, რომ თანამედროვე სამყაროში იარსებონ და იყვნენ მისი განუყოფელი ნაწილი.

— რით განსხვავდება „თაობა“ იმ კინოფესტივალებსაგან, რომლებიც ტარდება საქართველოში?

— საქართველოში ტარდება რამდენიმე ახალგაზრდული კინოფესტივალი, ოღონდ ისინი არის მოკლემეტრაჟიანი ფილმების ფესტივალი. მაგალითისთვის შევადაროთ „თბილისის საერთაშორისო კინოფესტივალს“.

„თბილისის საერთაშორისო კინოფესტივალი“ არის კლასიკური ტიპის კინოფესტივალი თავისი უცხოელი სტუმრებით, ბევრი ფილმით... „თაობა“ არის

თვის საჭირო?

— ფესტივალში მონაწილეობის საშუალება აქვს 13-18 წლის ჩათვლით საქართველოში მცხოვრებ ნებისმიერ ახალგაზრდას. დარეგისტრირება ხდება ძალიან მარტივი ფორმის შევსებით. წელს 300-მდე ახალგაზრდა იქნება შერჩეული.

— სახელი „თაობა“ რა ნიშნით შეირჩა?

— სახელზე მუშაობამ ყველაზე მეტი დრო წაიღო ორგანიზატორების მხრი-

დან, რადგან ვეძებდით ისეთ სახელს, რომელიც სრულად გამოხატავდა ფესტივალის კონცეფციას. მიზეზი, რატომაც დავარქვით „თაობა“, არის ის, რომ ჩვენ ვეძებთ თაობებს, რომლებიც არიან განსხვავებულები, ინდივიდუალურები, თავისი ინტერესებით, სურვილებით, მიზნებით, გეგმებით, მაგრამ ამავედროულად ქმნიან ერთიან თანამედროვე საზოგადოებას.

— როგორია თქვენი მოლოდინი და ფესტივალის სამომავლო გეგმები?

— შემდეგ წელს ფესტივალი გახდება საერთაშორისო, რომელშიც საქართველოს გარდა ჩართული იქნება კიდევ ხუთი ქვეყანა. ფესტივალს ნამდვილად ძალიან დიდი რესურსი აქვს, რადგან მისი მხარდამჭერები ამ ეტაპისთვის არიან — საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტრო, გოეთეს ინსტიტუტი საქართველოში, ნიდერლანდების სამეფოს კულტურის საერთაშორისო ფონდი „კავკასია“, ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩო.

მოზარდებს, ვინც გაივლიან პროდიუსინგს, მთელი წლის განმავლობაში დავხმარებით იმაში, რომ თავადვე დაუკავშირდნენ საერთაშორისო მოკლემეტრაჟიანი ფილმების ფესტივალს, შეავსონ განაცხადები და გააგზავნონ, ანუ გამოიმუშაონ პრაქტიკული უნარები.

შემდეგ წელს ვფიქრობთ, რომ შეგვეძლება ნეთორქინგის საერთაშორისო პლატფორმის დამატება, რაც გულისხმობს ფესტივალის პარალელურად დაახლოებით 5-დღიან პროგრამას ახალგაზრდული კინოფესტივალის მენეჯმენტის ჩამოყვანა შეგიძლია თბილისში იმისთვის, რომ ერთობლივი პროექტები დაიგეგმოს და საქართველოში მცხოვრებ ახალგაზრდებს მივცეთ საშუალება, სხვადასხვა ქვეყნის ფესტივალებში მიიღონ მონაწილეობა. ეს არის მთელი არსი. ვცდილობთ, მაქსიმალური შესაძლებლობა მივცეთ ახალგაზრდებს სწავლის, განვითარებისა და უცხოური კულტურების გაცნობისათვის.

მარიამ პაიჭაძე

© „ოსკარი“ — 90

„ოსკარს“ თუ „ოსკარებს“ — კინოს ბიზნესში ყველაზე ავტორიტეტულ ჯილდოს — წელს 90-ე იუბილე აქვს.

ეს ფემინისტური კინომოვლენა 1929 წლის შემდეგ იპყრობს კინოს მოყვარულთა წარმოსახვას მთელ მსოფლიოში. 90-ე ცერემონია, რომელზეც პრემიებს ამერიკის კინოაკადემია გასცემს, პოლიფუნქციური გაიმართება.

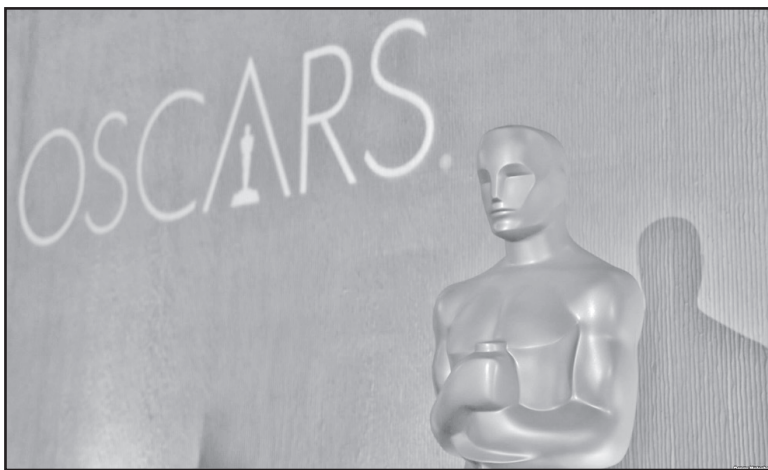
რა დაგვამახსოვრდა „ოსკარების“ ისტორიიდან?

1929: „ოსკარის“ გადაცემის პირველი ცერემონია გაიმართა 1929 წლის 16 მაისს პოლიფუნქციურ, რუზველტის სასტუმროში, და მას მსახიობი დაგლას ფეირბენკსი უფროსი მასპინძლობდა. ეს იყო ერთადერთი შემთხვევა, როცა „საუკეთესო ფილმის“ ნომინაციაში გაიმარჯვა ენ. „მუნჯი კინოს“ ნიმუშმა — რომანტიკულმა ფილმმა „ფრთხილი“, რომელშიც მოქმედება პირველი მსოფლიო ომის დროს ვითარდება.

1939: აკადემიამ ოფიციალურად დაიწყო სახელ „ოსკარის“ დარქმევა თავისი პრემიებისთვის. დაუდასტურებელი, მაგრამ გავრცელებული ინფორმაციით, ამ სახელის ისტორია უკავშირდება აკადემიის ბიბლიოთეკარს მარგარეტ ჰერისს, რომელსაც უთქვამს, ეს სტატუეტი ბიძაჩემ ოსკარს ჰგავსო.

1940: ჰატი მაკდენიელი გახდა პირველი შავკანიანი მსახიობი, რომელმაც „ოსკარი“ მოიპოვა. მსახიობს პრემია გადასცეს ქალის მეორესხარისხიანი როლის საუკეთესო შესრულებისთვის ფილმში „ქარნალე-

საინგერესო ფაქტები „ოსკარის“ ისტორიიდან

ბულნი“. მაკდენიელი ცერემონიაზე იძულებული იყო, სეგრეგირებულ, განცალკევებულ მაგიდასთან მჯდარიყო. მას შემდეგ 51 წელი გავიდა, სანამ „ოსკარს“ სხვა შავკანიანი მსახიობი ქალი მოიპოვებდა — ვუპი გოლდბერგი, ფილმისათვის „მოჩვენება“.

1953: „ოსკარები“ პირველად გადაიცა ტელევიზიით. შოუს წამყვანმა, ბობ ჰოუპმა, ეს მოვლენა აღნიშნა სიტყვებით: „ხომ ამაღელვებელია იმის ცოდნა, რომ ამ მომხიბვლელი ვარსკვლავებიდან ბევრი ამ საღამოს თქვენს სახლებში იქნება? მთელი ამერიკის მასშტაბით, დიასახლისები ქმრებს მიმართავენ:

„პერანგი ჩაიცვი, დღეს ჯოან კროუფორდი მოდის“.

1963: სიდნი პუატიე გახდა პირველი შავკანიანი მამაკაცი, რომელმაც „ოსკარი“ მოიპოვა როლისთვის ფილმში „მინდვრის შროშანები“.

1968: „ოსკარებით“ დაჯილდოების ცერემონია ორი დღით გადაიდო მარტინ ლუთერ კინგის მკვლელობის გამო 4 აპრილს.

1969: ამ წელს იყო პირველი და ერთადერთი შემთხვევა, როცა საუკეთესო მსახიობი ქალის კატეგორიაში პრემია გაიყო. კეთრინ ჰეპბერნს პრემია მიენიჭა როლისათვის ფილმში „ლომი ზამთარში“, ბარბარა სტრეი-

ზანდს — როლისათვის სურათში „სასაცილო გოგონა“. ჰეპბერნი ცერემონიას არ დასწრებია.

1973: „ოსკარი“ მარლონ ბრანდოს ერგო ვიტო კორლეონეს როლისთვის ფილმში „ნათლია“, მაგრამ ცერემონიას ბოიკოტს უცხადებს — აპროტესტებს ამერიკელი ინდიელების დამკვიდრებულ სტერეოტიპებს ფილმებში და ტელევიზიაში. ბრანდოს ნაცვლად სცენაზე გადის ამერიკელი ინდიელი აქტივისტი ქალი, ტრადიციულ სამოსში გამოწყობილი საშინო ლიტლფეზერი, რომელიც ბრანდოს სახელით უარს ამბობს სტატუეტის აღებაზე.

2002: პოლი ბერი გახდა პირველი და დღემდე ერთადერთი შავკანიანი ქალი, რომელსაც „ოსკარი“ გადაეცა ქალის როლის საუკეთესო შესრულებისთვის ფილმში „ურჩხულთა მეჯლისი“. თავისი პრემია მან მიუძღვნა „ყველა უსახლო, უსახო არათეთრკანიანი ქალს, რომელსაც ახლა შანსი მიეცა, რადგან დღეს ეს კარი გაიხსნა“.

2003: „ბეჭდების მბრძანებელი: მეფის დაბრუნება“ „ოსკარების“ ისტორიაში ერთგვარი რეკორდსმენი გახდა — სურათმა პრემია მოიპოვა ყველა კატეგორიაში, რომელშიც წარდგენილი იყო. ამასთან, ის გახდა ისტორიაში მესამე ფილმი, რომელსაც 11 ოსკარი ერგო — 1997

წლის „ტიტანიკის“ და 1959 წლის „ბენ ჰურის“ შემდეგ.

ასევე 2003 წელს რომან პოლანსკის მიაკუთვნეს საუკეთესო რეჟისორის „ოსკარი“ პოლოკოსტის შესახებ გადაღებული ფილმისთვის „პიანისტი“. თუმცა მან ლოს ანჯელესში ჩასვლა ვერ შეძლო. აშშ-ში მას სისხლის სამართლებრივი ბრალდება ელოდა 1977 წელს არასრულწლოვანის გაუპატიურების გამო. აუდიტორია მის „ოსკარს“ ფეხზე ადგომითა და ოვა-ციებით შესვდა.

2009: კეთრინ ბიგელოუ გახდა პირველი ქალი, რომელსაც „ოსკარი“ სარეჟისორო ნამუშევრისთვის ერგო ფილმში „ქარიშხლის მბრძანებელი“.

2016: რიგით მეორე წელს მსახიობის ნომინაციებში წარდგენილი ოცივე კანდიდატი თეთრკანიანია, რაც ინვესტ მწვავე კრიტიკას და სოციალურ მედიაში გაჩენილ #OscarsSoWhite. პროტესტის პასუხად, აკადემია აცხადებს, რომ გეგმავს, გააძლიეროს ქალთა და უმცირესობათა წარმომადგენლობა.

2017: „მთვარის შუქი“ გახდა პირველი ფილმი, რომელშიც მხოლოდ შავკანიანი მსახიობები თამაშობდნენ და რომელმაც „ოსკარი“ საუკეთესო ფილმის ნომინაციაში მიიღო, თუმცა პირველ წუთებში, კულისებში არეული კონვენტუების გამო, გამარჯვებულ ფილმად გამოაცხადეს მიუზიკლი „ლა ლა ლენდი“.

მასალა მომზადებულია სააგენტო „როიტერსზე“ დაყრდნობით.

რადიო „თავისუფლება“

თანამშრომლობა

მითიბი ბანკი საქართველოს ეროვნული ნაკრების გენერალური სპონსორი კიდევ 2 წლის განმავლობაში იქნება. მხარეებს შორის შეთანხმებას გუშინ ხელი ფეხბურთის ფედერაციაში სფფ-ს პრეზიდენტმა ლევან კობიაშვილმა და ვითიბი ბანკის ფინანსურმა დირექტორმა მამუკა მენთეშაშვილმა მოაწერეს.

პარტნიორებმა გასული თანამშრომლობა შეაფასეს და მომავალი 2 წლის მოლოდინებზე ისაუბრეს.

„მოხარული ვარ, რომ ჩვენი წარსული თანამშრომლობა სასიკეთო გამოცდილებად იქცა ორივე მხარისთვის და სწორედ ამის დასტურია ის, რომ დღეს ჩვენ ურთიერთობის გაგრძელებაზე შევთანხმდით. სასიამოვნოა, რომ ვითიბი ბანკი კვლავ ჩვენი პარტნიორი იქნება და

ხელშეკრულება 2 წლით გაგრძელდა

ერთობლივად გავაგრძელებთ საქართველოს ეროვნული ნაკრების მხარდაჭერას.“ — განაცხადა ლევან კობიაშვილმა.

„ვითიბი ბანკი კვლავ იქნება საქართველოს ეროვნული ნაკრების გენერალური სპონსორი. ჩვენ გვჯერა, რომ ამ გზით ჩვენი წვლილი შეგვაქვს ქართული ფეხბურთის განვითარებაში. წარმატებას ვუსურვებთ ჩვენს პარტნიორს — საქართველოს ეროვნულ ნაკრებსა და, ზოგადად, ქართულ ფეხბურთს,“ — აღნიშნა მამუკა მენთეშაშვილმა.

შეგახსენებთ, რომ ვითიბი ბანკი საქართველოს ეროვნული საფეხბურთო ნაკრების გენერალური სპონსორი 2016 წლიდან არის.

გიორგი შოთაძე

მოულოდნელი რაკურსით

მთაო, საორტით ხარ კლიერი...

ზომიბი ჭირი მართლაც რომ მარგებელი ყოფილა.

სტომატოლოგიურ კლინიკა „დენსში“ რამდენიმე თვის წინათ მისული ვერაფრით წარმოვიდგენდი, თუ დღევანდელი წერილისთვის აქტუალურ საკბილოს ჩავავლებდი, მაგრამ, სომ გსმენიათ, გაჭირვებამ დედოფალთან დამაწვინაო.

მოკლედ, ჩემმა ძველმა მოკეთემ, ყბა-სახის აღიარებულმა ქირურგმა გიორგი ქოჩიაშვილმა, რომელთანაც მერხის მეგობარ, ან განსვენებულ მისსავე კოლეგა კახა მაზმიშვილთან ერთად გატარებული სტუდენტობის ძვირფასი წლები მაკავშირებს, ახალგაზრდა სპეციალისტებს — ნათია რობაქიძესა და ნათია როსტომიძეს ჩააბარა ჩემი თავი, რომლებიც, რომ იტყვიან, თან გადამყვან და პროფესიონალიზმთან ერთად პიროვნული თვისებებითაც მომზიბლეს. ვსარგებლობ შემთხვევით და მათ დამდეგ დედის დღეს ვულოცავ!

ბუნებრივია, მეურნეობის პროცესში მხსნელ ანგელოზთა ცხოვრებისეული გზითაც დავეინტერესდი და გაირკვა, რომ ნათიას მამამთილი ლეჩხუმელ სპორტულ მოღვაწეთა ღირსეული წარმომადგენელი ყოფილა. პოდა, მეც მეტი რაღა მინდოდა...

ბატონ ბიბ სილაბაძეს გუშინ თბილისის მერიის ვაჟა კაჭარავას სახელობის ოლიმპიური მზადების სპორტული ცენტრის დარბაზში შევხვდი, სადაც ეროვნული ჩემპიონატის მეორე ტურის შეხვედრები იმართება. ფრენბურთის კლუბ „ცაგერის“ 1964 წელს დაბადებული დირექტორი ზოგიერთ შეგირდზე ჭაბუკურად გამოიყურება და გვიამბობს:

— ბევრი თანატოლის მსგავსად, სპორტს ფეხბურთით გავუყე გემო — ჯერ მშობლიურ „ხვამლში“ ვთამაშობდი, ხოლო შემდეგ — სოხუმის „სუბტროპიკში“. ამას მოჰყვა საგზაო პოლიციაში გატარებული პერიოდი და ისევ საყვარელ საქმეს დავუბრუნდი — რაიონის სპორტის, ახალგაზრდობის, ტურიზმისა და ძველთა დაცვის სამსახურში სპორტის მთავარ სპეციალისტად დამნიშვნეს. სწორედ მისი რეორგანიზაციის შემდეგ ჩამოყალიბდა კლუბი „ცაგერი“, რომელიც ჩვენი მთიანი რეგიონისთვის ტრადიციულ სახეობაში, დამოუკიდებლობის აღდგენიდან მოყოლებული, ეროვნული ჩემპიონატების უცვლელი მონაწილეა.

— ტრადიციებს, მოგესხენებათ, გაფრთხილება უნდა...

— ასეცაა — საილუსტრაციოდ გეტყვით, რომ ეროვნული ნაკრების თავკაცი სულხანი ახვლედიანი ჩვენი კუთხიდანაა ისევე, როგორც 2015 წელს საქართველოში გამართული ახალგაზრდული ოლიმპიადის მსაჯები თემურ ჭაბუკიანი, დავით ლიპარტელიანი და თომა კალანდაძე. სხვათა შორის, დავითი წლების განმავლობაში კაპიტნობდა ეროვნულ ნაკრებს და ამჟამად ჩვენი გუნდის მთავარი მწვრთნელია, ხოლო თემური თსუ-ში ავარჯიშებს მომავალ თაობას.

— ეს ყველაფერი კარგი, მაგრამ გუნდის შენახვას როგორ ახერხებთ?

— დასაბამი არაფერია — სული ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის დაფინანსებით გვიდგას, თუმცა,

არანაკლებ მნიშვნელოვან მოვლენად უნდა მივიჩნიოთ აქამდე აუხდენელ ოცნებად ქცეული საკითხის მოგვარება: დიახ, დასრულების პროცესშია თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი უნივერსალური სპორტული კომპლექსის მშენებლობა. სიამოვნებით უნდა აღინიშნოს, რომ ეს შესაძლებელი გახდა ხელი-სუფლებაში „ქართული ოცნების“ მოსვლის შედეგად და დაახლოებით სამი მილიონი ლარი დაჯდა.

— ალბათ, პერსპექტივაზეც გექნებათ ნაფიქრი.

— რასაკვირველია — დღესდღეობით 4 ასაკობრივი ჯგუფი გვყავს 56 მოზარდით. ვიმედოვნებ, რომ ახალი კერა მასობრიობის გაზრდასაც შეუწყობს ხელს და, ლოგიკურად, წარმატებებიც უფრო მეტი გვექნება.

— თუმცა, როგორც ცნობილია, ღირსეული შედეგების დეფიციტს ისედაც არ განიცდით...

— მართალი ბრძანდებით — უკანასკნელ წლებში რეგულარულად ვიკავებთ საპრიზო ადგილებს ეროვნულ ჩემპიონატებში. თქვენ წარმოიდგინეთ, უკვე ჩვენი მხარისათვის ისეთი უცხო ხილიც კი დავაჭაშნიკეთ, როგორიცაა საპლიაჟო (ქვიშის) ფრენბურთი და სამჯერ აქაც მოვიპოვეთ მედლები.

დავძენ, რომ ზემოხსენებულმა ტრიომ აღმოსავლეთ ევროპის პირველობაზეც იმსახა.

ასე რომ, გაგრძელება იქნება...

ბიბ პლატონიშვილი
ელგუჯა ნაღარაიშვილის ფოტო.

გახსენება

ოთარ მიმინოშვილი პალმოსილი ნაჟილა

ბასული საუკუნის ორმოცდაათიანი წლების მიწურულსა და სამოციანი წლებში მისი გვარი ხშირად ხვდებოდა ქართული პრესის ფურცლებზე, რადგან „ქართული წყალბურთის ოდისეის“, როგორც მას მოხდენილად უწოდა ცნობილმა ჟურნალისტმა არჩილ გოგელიამ, ყოველი გარღვევა გოლით მთავრდებოდა. თბილისის „დინამო“ კი, რომლის შემადგენლობაშიც ოთარ მიმინოშვილი გამოდიოდა, საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატებზე ორჯერ ვერცხლისა და სამჯერ ბრინჯაოს მედალი დაიმსახურა, ხოლო საბჭოთა კავშირის სალხთა სპარტაკიადებზე თითო-ჯერ მეორე და მესამე ადგილები დაიკავა.

მისი სპორტული ბიოგრაფია ქუთაისში, კერძოდ, ბალახვანში დაიწყო. თანატოლებთან ერთად თამაშობდა ფეხბურთს, კალათბურთს. ჯანმანათი ყმანწილი მეგობრებმა თავისუფალი ჭიდაობის ცნობილ მწვრთნელ ვალიკო გიგიაძეს წარუდგინეს. ოთარმაც საჭიდაო ხალიჩაზე რამდენიმე წელიწადი გაატარა. პერსპექტიულ მოჭიდავედ მიიჩნევდნენ, მაგრამ ბედნიერმა შემთხვევამ ძირ-ფესვიანად შეცვალა მისი სპორტული გზა.

— ერთ დღეს, ჩვეულებისამებრ, რიონზე წავედით საბანაოდ, — მითხრა ბატონმა ოთარმა. — ცურვით გული რომ ვიჯერეთ და ქვიშის ნაპირზე ვირუჯებოდით, უცხო კაცი წამოგვადგა თავზე. დიმიტრი ხორავა ვარო, გაგვეცნო. რამდენიმე ბიჭს გვთხოვა, ხვალ დილით იქნებ ლითოფონის ქარხანაში მოხვიდეთო...

ყმანწილები დილაადრიან მიადგნენ ქარხნის ეზოს. იქ უკვე მათს თანატოლებსაც მოეყარათ თავი. მერე დიმიტრიც გამოჩნდა. შეკრებილთა აუწყა, წყალბურთის გუნდი უნდა ჩამოეთყალიბოთ, რომ გაისად სპარტაკიადზე გამოვიდეთო. ახალგაზრდებს მოეწონათ ეს იდეა და იმ დღიდანვე შეუდგნენ საქმეს. ლითოფონის ქარხანას ერთი უზარმაზარი წყლის ავზი ჰქონდა, რომელიც მხოლოდ დილაობით იყო სავე, ამიტომ უთენია მიდიოდნენ, რომ ავზის დაცლამდე ევარჯიშათ. ეს იყო 1955 წელს.

მომდევნო წელს ქუთაისელმა წყალბურთელებმა პირველ რესპუბლიკურ სპარტაკიადზე იასპარეზეს. მართალია, თბილისის, აჭარისა და აფხაზეთის გუნდებს ვერ გაუსწრეს, მაგრამ რიონისპირელთა ლიდერი გივი ჩიქვანაია თბილისის „დინამო“ დაიტოვა. 1957 წელს ოთარ მიმინოშვილი საქართველოს მოსწავლეთა ნაკრებში ჩარიცხეს, რომელმაც იმავე წელს რიგაში თანატოლთა სა-

კავშირო სპარტაკიადა მოიგო, მომდევნო წელს კი თბილისში ეს ტიტული შეინარჩუნა.

ოთარ მიმინოშვილისთვის 1958 წელი უხვმოსავლიანი აღმოჩნდა. მოსწავლეთა საკავშირო სპარტაკიადის შემდეგ თბილისის „დინამოს“ ოსტატ წყალბურთელთა გუნდის წევრი და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტის სტუდენტი გახდა, ხოლო ხუთი წლის შემდეგ ფაკულტეტის დეკან შოთა მესხიასა და აკადემიკოს გიორგი ჩიტაიას რეკომენდაციით ასპირანტურაში ჩაირიცხა.

— ოთარ მიმინოშვილი უნივერსალური წყალბურთელი გახლდათ, — ამბობს თბილისის „დინამოს“ წყალბურთელთა გუნდის სახელოვანი თაობის წარმომადგენელი მურთაზ გულედიანი. — უნიკალური თვისებების მქონე თავდამსხმელის შეჩერება მეტოქეთა მცველებს ძალიან უჭირდათ. ის ყველასგან გამოირჩეოდა თამაშის სტილით, გოლის გატანის დაუოკებელი სურვილით. მისთვის დამახასიათებელი იყო ბურთის ელვისებური ტყორცვა, გონებაშახველური პასი, არასტანდარტული სათამაშო სტილი და აზროვნება, რასაც ლიდერის თვისებები ემატებოდა. ოთარი მუდამ ამოუცნობი იყო მეტოქეებისთვის, ხშირად გაჰქონდა გადამწყვეტი გოლები. საოცარი შეფასების უნარით გამოირჩეოდა. მისი ინტუიცია ინტელექტთან იყო დაკავშირებული. ამიტომაც არის რამდენიმე მონოგრაფიის, წიგნისა და ათობით

სტატიის ავტორის ნაწერები ორიგინალური.

ცნობილი წყალბურთელი, რომელიც რვა წელიწადს თბილისის „დინამოს“ უცვლელი კაპიტანი გახლდათ, დიდ სპორტთან განშორების შემდეგ წლების განმავლობაში თსუში ლექციებს კითხულობდა, ჯერ საკანდიდატო, შემდეგ სადოქტორო დისერტაციები დაიცვა. საქართველოს საწყლოსნო სახეობათა ეროვნული ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტმა ალექსანდრე ბოთაძემ მითხრა: უნივერსიტეტში ბატონი ოთარი მასწავლიდა და ისე საინტერესოდ კითხულობდა ლექციებს, მეცადინეობებს ვერ ვაცდენდითო. მისი სტუდენტები იყვნენ ოლიმპიური, მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონები და პრიზიორები. რომ არა ლექტორის გულისხმიერება, შესაძლოა, ბევრ ათლეტს სწავლისთვის თავიც დაენებებინა...

ერთი წლის წინათ ოთარ მიმინოშვილი ვალმოხდელი ნავიდა ამქვეყნიდან. მის ღვაწლს შთამომავლობა არასდროს დაივიწყებს.

ვაჟა დანელია

© კიპო – ავთოისპიანი სიგნიფიკა

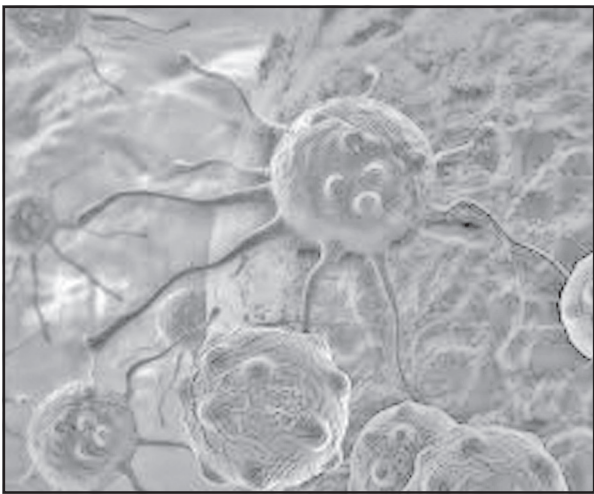
ბროლა „თვითგანადგურების მექანიზმის“ წინააღმდეგ

ავთოისპიანება სიმსივნე არაერთი დიდებული ადამიანის სიცოცხლე შეინარჩუნა. მათ შორის არიან ლუწანო პავაროტი, მარჩელო მასტროიანი, სტივ ჯობსი, რამაზ ჩხიკვაძე და მრავალი სხვა. პოლიფუ-დისა და მსოფლიო კინოს ულამაზესმა ვარსკვლავმა ანჯელინა ჯოლიმ კი, იმის შიშით, რომ დედისა და ბებულის ბედი არ გაეზიარებინა, რომლებიც მკერდის კიბოთი გარდაიცვალნენ, ორივე სარძევე ჯირკვალის ამოიკვეთა. თქვენ გგონიათ, ეს ზედმეტად რადიკალური საექილეა? ამ კითხვაზე ცალსახად პასუხის გაცემა საკმაოდ ძნელია...

ონკოლოგიას, რომლის მსხვერპლი დედამი-ნაზე ყოველწლიურად 7,5 მილიონი კაცი ხდე-ბა, ზოგიერთი ექიმი „თვითგანადგურების მე-ქანიზმს“ უწოდებს, რომელიც თაობათა ცვლის განხორციელების საშუალებას იძლევა. აქტიური რეპროდუქციული პე-რიოდის, ანუ 40 წლის ასაკის მიღწევის შემ-დეგ, ავთვისებიან სიმ-სივნეთა პროცენტი ზვავისებურად მატუ-ლობს. რაც უფრო დი-დი ხანი ურთიერთობს ადამიანი კანცეროგე-ნებთან, მით უფრო მეტ დაყოფის ციკლს გადი-ან მისი უჯრედები და, შესაბამისად, მით უფ-რო მეტია კოპირებისას გენეტიკურ ინფორმა-ციაში შეცდომის დაშ-ვების ალბათობა.

ამავე დროს, რაო-დენ გასაკვირიც უნდა იყოს, ონკოდაავადებათა რიცხოვნობა ასევე მა-ტულობს ბავშვებსა და მოზარდებში. მაგალი-თად, ბოლო დროს საშოს ყელის კიბო სოცია-ლურ პრობლემად იქცა. ადრეული სექსუალუ-რი კონტაქტები, უნესრიგო სქესობრივი კავში-რები გოგონების პაპილომის ვირუსით დაავა-დებს ინვესს, რომელიც გარანტირებულად „რთავს“ კიბოს გენეტიკურ კოდს. გამოდის, რომ **რაც უფრო მეტია სიცოცხლის ხანგრძლივობა, რაც უფრო მეტია სოციალური სექსუალური თავისუფ-ლების ხარისხი, მით უფრო აქტიუალური ხდება ონ-კოლოგიის პრობლემა.** მაგრამ იქ, სადაც მედი-ცინა კარგად ფინანსდება, მოსახლეობა კი ჯე-როვნადაა ინფორმირებული შესაძლო პრობლე-მების თაობაზე, საკმარისად ზრუნავს საკუთარ ჯანმრთელობაზე და შეუძლია ძვირადღირებუ-ლი სამკურნალო პრეპარატების მოხმარება, სიკ-ვდილიანობა მცირდება. მაგალითად, ამერიკის შეერთებულ შტატებში 100 ათას მოსახლეზე ონ-კოლოგიის მიზეზით, საშუალოდ 105,8 კაცი კვდე-ბა, ევროკავშირში – 117,1.

პაციენტების ნახევარი დახმარების მისაღებად მედიკოსებს ონკოდაავადებათა ბოლო სტადიებ-ზე მიმართავენ. თანაც, თუ დასავლეთში პრობლე-მის შესახებ ამბის დაგვიანებით გაგებისა ეშე-ნათ, ჩვენში ამის დადგენას ლამის „ბოლო დღემ-დე“ „ჭიმვენ“. არადა, ყველამ უნდა შეიგნოს, რომ **ამგვარი შიში ირაციონალურია, საკუთარი ჯან-მრთელობის შემოწმება პირველივე სიმპტომების გაჩენისთანავე საჭირო, კიდევ უკეთესი კი – მათ გაჩენამდე.** არადა, ეს რჩევა მაშინ „მუშაობს“, რო-ცა პაციენტი ფინანსურად უზრუნველყოფილია, მაგრამ თუკი მთელი იმედი მხოლოდ, ვთქვით,

საყოველთაო დაზღვევაზეა, პროფილაქტიკური დათვალიერება, შესაძლოა, დროის ფუჭად ხარ-ჯვა აღმოაჩნდეს.

უჯრედის გენეტიკური ინფორმაციის დამახინ-ჯების ყველაზე სახიფათო ფაქტორებია თამბაქოს მოწევა და მაიონიზებული რადიაცია. მერე მოდიან სიმსუქნე, ჰიპოდინამია, მზეში ჭარბად ყოფნა, ალ-კოჰოლის ზომაზე მეტად მოხმარება, ზოგიერთი ბაქტერიული და ვირუსული დაავადება. ჰარვარ-დელ მეცნიერთა ბოლო გამოკვლევებით კი ამ ნუსხას ახლა ულტრადამუშავებული კვების პრო-დუქტებიც დაემატა. ესენია კერძოდ, შენახვის დი-დი ვადის მქონე ნამცხვრები, ტკბილი ან მარილიანი მისაყოლებელი (სნეკები, ჩიფსები, კრეკერები და ა.შ.), გაზიანი და დატკბილული სასმელები, ვერმი-შელი და სწრაფი მომზადების წვნიანები, გაყინული მზა კერძები (პიცა, ბურ-გერები, ნაგეტსები, კატ-ლეტი და სხვ.).

გარდა ამისა, არის კიდევ მუტაციები, რომ-ლებიც უშუალოდ არც ცხოვრების ნირს, არც საკვების რაობას არ უკავშირდება. ავთვისე-ბიან სიმსივნეთა ნახევარ-ზე მეტი „სპონტანურად“, ანუ კანცეროგენების აშ-კარა ზემოქმედების გა-რეშე, ანდა ისეთი კანცე-როგენების ზეგავლენის შედეგად წარმოიშვება, რომელთა ზემოქმედე-ბისგან თავის დაცვა შე-უძლებელია. მაგალითად,

მსხვილ ნაწლავში საკვების ცილოვანი ნარჩენე-ბის ხრწნის პროცესში წარმოშობილი პროდუქ-ტების, ანდა ბუნებრივი რადიაციული ფონის ზე-გავლენით.

ამასთანავე, ისიც აღსანიშნავია, რომ ავთი-სებთან სიმსივნეთა წარმოშობის მიზეზი შეიძ-ლება გახდეს ასევე **მემკვიდრეობითი გენეტიკური დაავადებები.**

ყოველივე ზემოთქმული, ფაქტობრივად, იმას ნიშნავს, რომ კიბოსგან დამცველი არც აცრა არ-სებობს, არც რაიმე სასწაულმოქმედი წამალი, არც იმის ასპროცენტიანი გაგება, თუ რა ხდე-ბა ამა თუ იმ კონკრეტულ შემთხვევაში, როგო-რია სნეულების „ჩამრთველი“ მექანიზმი. პრობ-ლემას ასევე ის ამძაფრებს, რომ ჩვენში არ არის ხარისხიანი კანცერ-რეგისტრი, ანუ სნეულების განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე გამოვლენი-სას, დადგენისას, დიაგნოზის დაზუსტებისას, მკურნალობისას, რეაბილიტაციისას, დისპანსე-რიზაციისას მისი მონიტორინგი არ გაგვაჩნია. არადა, ონკოლოგიური ავადმყოფობისას დრო ხშირად სიკვდილ-სიცოცხლის საკითხია. ჩვენში კი, შემთხვევათა აბსოლუტურ უმრავლესობა-ში, ისე ხდება, რომ დიაგნოზიც დასმულია, მკურ-ნალობის სქემაც დადგენილია, წამლის ლოდინს კი თვეები სჭირდება, ვინაიდან საკუთარი სახსრებით მისი შეძენა, პრაქტიკულად, ერთე-ულებს თუ შეუძლიათ.

არადა, ექიმები ერთხმად გაიძახიან, რომ მი-ვებული სნეულების განკურნვა გაცილებით ძნე-ლია და ძვირადღირებული...

**მომზადა
ნინო ალექსანდრიამ**

სანთელი

შალვა მგალობლიშვილი, ჟანა, ნონა, თემურ ბრელიძეები, ქეთო გედენიძე, მარინა კანდელაკი ოჯახებით თანაუგრძნობენ ფოთოლა და თენგიზ კალანდაძეებს დისა და ცოლისდის

ნანული პოსტა

გარდაცვალების გამო.

საქართველოს გინეკოლოგ-ონკოლოგთა საზოგადოება ღრმა მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა გამოჩენილი გინეკოლოგ-ონკოლოგი, მედიცინის დოქტორი, საუკეთესო მე-გობარი

ირაკლი ცინცაძე

და სამიძმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ნოდარ ემუხვარი ოჯახით უსამძიმრებს უსაყვარლეს და უახლოეს მეგობარს ვახტანგ რეხვიაშვილს და მისი ოჯახის ყველა წევრს მამის, ღირსეული პიროვნების, ცნობილი მეცნი-ერის, პროფესორ

ირაკლი რეხვიაშვილის

გარდაცვალების გამო.

ზურაბ პადაჭკორია გარდაიცვალა

ცნობილი ქართველი ილუზიონისტი ზურაბ ვადაჭკორია 57 წლის ასაკში გარდაიცვალა.

ზურაბ ვადაჭკორია ერთი წლის განმავლობაში ურთულეს დაავადებას ებრძოდა, ბოლო პე-რიოდში თავს კარგად გრძნობდა, თუმცა, ოჯახის წევრების ინფორ-მაციით, ინსულტი განმეორდა.

ზურაბ ვადაჭკორია 18 წლი-დან ეზიარა სცენურ ხელოვნე-ბას. 1986 წელს შეიქმნა თბილი-სის ილუზიონისტთა კლუბი, რომლის პრეზიდენტიც ზურაბ ვადაჭკორია გახდა.

1991 წელს თბილისის რუსუ-ლი მოზარდ მაყურებელთა თეატრის ბაზაზე შეიქმნა „მაგიური შოუ“, სადაც საათნახეერის მანძილზე მაყურებელი სანახაობის მონაწი-ლეც იყო. იმავე წელს ზურაბი განეცვიანდა „International Brotherhood of Magicians“-ში („მაგების საერთაშორისო საძმო“).

1997 წელს ზურაბმა სახელმწიფო ტელევიზიაში დასაბამი და-უდო ნახევარსაათიან პროგრამას „ფოკუს-მოკუსი ყველასათვის“.

ზურაბ ვადაჭკორიას ქართულ ენაზე დაბეჭდილი აქვს 4 ნიგ-ნი. მათში ავტორი არა მარტო ახალ ფოკუსებს სთავაზობდა მკითხ-ველს, არამედ განმარტავდა ძველ ცნობილ ტრიუკებს.

ბანცხადება

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - სსიპ ივანე ბერიტაშვი-ლის ექსპერიმენტული ბიომედიცინის ცენტრი აცხადებს ღია კონკურსს სამეცნიერო სტრუქტურულ ერთეულებში სამეცნიერო თანამდებობე-ბის დასაკავებლად შემდეგ პოზიციებზე:

- **ბიოქიმიის განყოფილება** - მეცნიერ-თანამშრომელი (1 ერთეუ-ლი „ა“ კატეგორია);
- **რადიობიოლოგიის განყოფილება** - მეცნიერ-თანამშრომელი (1 ერ-თეული „ბ“ კატეგორია);
- **მეცნიერ - თანამშრომლის თანამდებობის დაკავება** შეუძლია პირს, თუ მას აქვს მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხა-რისხე;

კონკურსში მონაწილეობის მიღების მსურველებმა საკონკურსო გან-ცხადებას თან უნდა დაურთოს:

1. განცხადება, განყოფილების/ლაბორატორიის, დასაკავებელი პო-ზიციისა და კატეგორიის მითითებით;
2. განმცხადებლის პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ასლი;
3. კალენდარული ავტობიოგრაფია - CV, მასში მოყვანილი ინფორ-მაციის დამადასტურებელი დოკუმენტების ასლებით;
4. დიპლომების ასლები;
5. გამოქვეყნებული სამეცნიერო შრომების ჩამონათვალი (არსებობის შემთხვევაში);

კონკურსი ჩატარდება გამჭვირვალობის, თანასწორობისა და სა-მართლიანო კონკურენციის პრინციპების დაცვით;

არასრული და არასწორი ინფორმაციის მოწოდების შემთხვევაში კანდიდატურა არ განიხილება;

კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად საბუთების წარმოდგენის ვადაა 2018 წლის 3 აპრილიდან 16 აპრილის ჩათვლით;

კონკურსი ჩატარდება 2018 წლის 18 აპრილს;

დამატებითი ინფორმაციისთვის მოგვმართეთ : 0160, თბილისი, გო-თუას ქუჩა N 14, მე-2 სართული, კანცელარია.

საკონტაქტო პირი - მარიამ ირემაშვილი, ელმირა მეგედი, ნინო ემუხ-ვარი;

e-mail – secretary@lifescience.org.ge;

ტელ: 2 37 03 00 (227,(229) 225).

ახალი ჩიპი კიპოს დიაგნოზს 15 წუთში სვამს

ინგლისურენოვანი „Flanders Today“-ში გამოქვეყნებული სტა-ტიის თანახმად, Leuven Nanotek-noloji-ს კვლევის ცენტრის თანამ-შრომლების მიერ ოთხწლიანი კვლევის შემდეგ გამოგონებული ჩიპი ერთჯერადი სისხლის ტეს-ტით 15 წუთში ადგენს, ადამიანის ორგანიზმში არის თუ არა კიბოს უჯრედი.

ადამიანისგან აღებული სის-ხლის ნიმუშის ტესტის მიღში მოთავსებული ჩიპი ძალიან

მცირე ზომის ციფრული კამე-რის როლს ასრულებს და რამ-დენიმე წუთში თითოეული უჯ-რედის გამოსახულებას იძლე-ვა.

ამ გამოსახულებების კომპი-უტერში ანალიტიკური ალგო-რითმის გამოკვლევით დგინდე-ბა, უჯრედებს აქვთ თუ არა სიმსივნე.

ეს მეთოდი უკვე გამოიცა-და ავადმყოფებზე და კარგი შე-დეგები მიიღეს. კვლევის ჯგუ-ფის ხელმძღვანელის ლისბეტ ლაგას თქმით, რამდენადაც ად-რე დაისმება დიაგნოზი, იმდე-ნად უფრო უკეთესი შედეგები მიიღება.

გილოცავთ!

ჭაბუკებისთვის საგვარეულო კავშირის წევრები, ახლო ნათესავები და მეგობრები მშობლიური ბოსლევებიდან: მამია, ზურაბ, რობერტ, დოდო, ლამარა, ლომარი, ბონდო, ბორის, მამონა, ვახტანგ, ეთერ, მურმან, დემურ, დათუნა, კოლია, მერაბ, გრიგოლ, ზურაბი, თემურ, ნუკრი, გიბა, ივოლა, გომიტი, სპარტაკ, მანანა, რატი ჭაბუკიძე; რუსიკო ლამაზიძე, ვოვა მიქაბერიძე; ტარიელ და გომილო ლავთაძე; თინიკო და ბორიკო მახათაძე; ათოსი ჩაფიძე უძვირფასეს და უკეთილშობილეს ქალბატონს

ლია ჭაბუკიძეს

გულოცავთ დედის დღეს.
ჩვენი საყვარელი ლია, მრავალი წელი მოგველოცოს ეს დღესასწაული თქვენს უმშვენიერეს ქალიშვილთან, უკვე ცნობილ ექიმთან თამარიკო ბარულაძესთან ერთად. გაიხარე საყვარელი რძლების, სძებების, შვილიშვილებისა და შვილთაშვილების ბედნიერი მომავლით. თქვენ, დამსახურებულ ექიმს, უფალმა სხვისი განკურნების, სიცოცხლის ჩუქების მისია დაგაკისრა და ნიჭი მოგცა. ამიტომ, დიდხანს უნდა იცოცხოთ და იღვგრძელოთ.

იხით თუ არა, რომ...

• ბარაკობა მუსიკალურ ფონს კაცი მადავ მოჰყავს, ამ მხრივ ყველაზე ეფექტიანია ჯაზი და ჰიპ-ჰოპი, რაც იმასთანაა დაკავშირებული, რომ მუსიკა თავის ტვინის გარკვეულ უბნებზე მოქმედებს, რის შედეგადაც საჭმელი გაცილებით გემრიელი ხდება?

• თავდაპირველად წითელი არმიის ოფიციალური ემბლემა ხუთქიმიანი წითელი ვარსკვლავი იყო, რომლის ცენტრში გუთანი და ურო იყო მოთავსებული და იმის გამო, რომ მისი ტარების განმარტება არ არსებობდა, ბევრი წითელარმიელი ვარსკვლავს ორი ზევით მიმართული ქიმით ატარებდა, რაც სატანისტური ნიშანია?

• თეთრ დათვს ესკიმოსები „ნანუკას“ ეძახიან?
• მონღოლეთში ერთ კვადრატულ კილომეტრ ტერიტორიაზე ორი კაცი ცხოვრობს?
• ჩინეთის მთავრობამ აფრიკაში არენდით სამი მილიონი ჰექტარი მიწა აიღო, სადაც 500 ათასი კაცი გადასახლდა?

• პოლივუდელ პროდიუსერთან პარვი ვაინშტეინთან დაკავშირებული სექს-სკანდალი სრულ აბსურდამდე მივიდა: 90 წელს გადაცილებულმა ჯინა ლოპრეზი და მისი „გაიხსენა“, რომ ნახევარ საუკუნეზე გაცილებით მეტი ხნის წინათ „ზოგ-ზოგიერთებს“ „ფიზიკური სი-ახლოვე“, თურმე, მასთანაც სურდათ?

გერმანია მალე ელექტრო-ავტობუსებზე გადავა

ევროკომისიამ უკვე დაამტკიცა გერმანიის მიერ მომზადებული ელექტროავტობუსების და დასატენი ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერის გეგმა, რითიც საბოლოო ჯამში საგრძნობლად შემცირდება ნახშირბადის გამოწვევა.

ასე რომ გერმანიამ, 2021 წლის ბოლოსთვის საზოგადოებრივი ტრანსპორტით სარგებლობის ფარგლებში, ელექტროენერგიაზე მომუშავე ავტობუსების ექსპლუატაციი-

სა და მათი დასატენი სადგურების მშენებლობისათვის 70 მილიონი ევრო უნდა გამოყოფოს. აღნიშნული თანხა შეესაბამება ევროკავშირის საზოგადოებრივი მხარდაჭერის წესებს და პირობებს.

პიკასოს საყვარლის პორტრეტი 69,4 მილიონ დოლარად გაიყიდა

ცნობილი ესპანელი და ფრანგი მხატვრის პაბლო პიკასოს საყვარლის პორტრეტი „ქალი ბერეტი და კუბოკრული კაბით“ ლონდონის „Sotheby's“ აუქციონზე 69,4 მილიონ დოლარად გაიყიდა. იუნყება გაზეთი „The New York Times“.

სურათი 1937 წლის 4 დეკემბრითაა დათარიღებული. მასზე მხატვრის საყვარელი და მუზა მარიკა-ტერეზა ვალტერია გამოხატული, რომელიც მასზე 28 წლით უმცროსი იყო. იმ დროისთვის მათი ურთიერთობა უკვე კრიტიკულ ზღვარზე იყო. ვალტერს, რომელსაც მხატვრისგან გოგონა შეეძინა, კონკურენციას უწევდა დორა მარია, რომელიც საბოლოოდ პიკასოს საყვარელი გახდა.

დღევანდელი დღის მონაცემებით, პიკასოს ყველაზე ძვირადღირებულ სურათად მიიჩნევა „ალჟირელი ქალები“, რომელიც 2015 წელს 179,3 მილიონ დოლარად გაიყიდა.

სიჯაბის მოხსნისთვის, სამ მუსულმან ქალს 180 ათას დოლარს გადაუხდია

ნიუ-იორკის სელისუფლება სამ მუსულმან ქალს, რომელსაც პოლიციამ სიჯაბის მოხსნა აიძულა, კომპენსაციის სახით 180 ათას დოლარს გადაუხდის.

ქალებმა სასამართლოს მიმართეს მათი რელიგიური უფლების დარღვევისთვის. მაგრამ საქმე დაიხურა ბრაზის ნაუყვანებლად. წერს „The New York Times“.

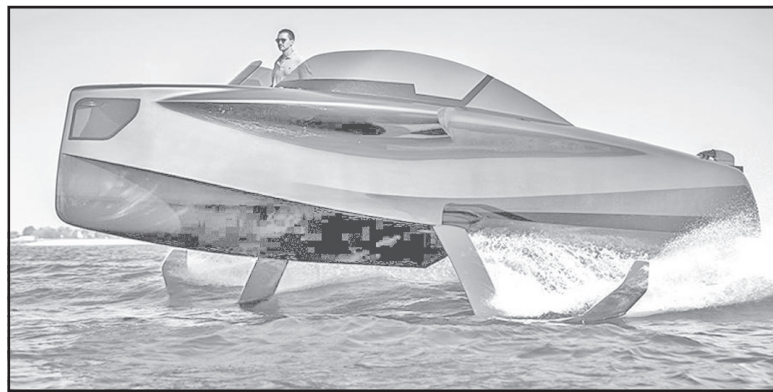
ცნობისთვის, პირველი შემთხვევა ჯერ კიდევ 6 წლის წინათ მოხდა, როცა დამცირებისთვის დაკავებული სკოლის მოსწავლე განყოფილებაში მიიყვანეს, სადაც მოსთხოვეს სიჯაბი მოეხადა, რათა გადაეღოთ სურათი მონაცემთა ბაზისთვის. სამი წლის შემდეგ კიდევ ერთმა მუსულმანმა ქალმა, რომელიც დაკავებული იყო კანონდარღვევისთვის, უარი თქვა სიჯაბის მოხსნაზე და განმარტა, რომ არ შეუძლია სახე გამოაჩინოს მამაკაცის წინაშე, რომელიც არაა მისი ოჯახის წევრი, თუმცა მასაც აიძულეს თავსაბურავის მოხდა. მესამე შემთხვევის შესახებ დეტალები არ ვრცელდება.

ქალაქის ადმინისტრაციის იურიდიული დეპარტამენტის სპიკერმა განაცხადა, რომ „დავა მოგვარდა ყველა მხარის ინტერესებიდან გამომდინარე“ და თითოეული დაზარალებული კომპენსაციის სახით 60 ათას დოლარს მიიღებს.

ნარკოაღბინეს „მფრინავი“ იახტა

ბრაზებითი გაერთიანებულ სამეორეობში „მფრინავი“ იახტა Foiler შექმნეს, რომელსაც გადაადგილებისას ჰაერში 1 მეტრის სიმაღლეზე ასვლა შეუძლია. იახტა აღჭურვილია ნახშირჟანგის წყალქვეშა ფრთებით და ორი ჰიბრიდი ძრავით.

იახტის სიგრძე 9,5 მეტრია, ხოლო მისი გარშემოწერილობა 3,3 მეტრი. იახტას შტორმისას და ლეღვისას ზღვაზე ფრენა 1,5 მეტრის სიმაღლეზე შეუძლია. ფრენისას მისი სიგანე 7,2 მეტრს აღწევს.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS REPUBLIKA

სულხან-საბას ძ. №3

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
293-13-34
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიშვილი
599 53-76-16;

ალექო
ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქიძე
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „თანადგომა“-გაზეთ
„საქართველოს რესპუბლიკის“
გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79

შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება გამომცემლობა
„კოლორ პრესში“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაქ)070.4(479.22)
ს-323

ავტორთა
საჩუქრადღებოდ!

რედაქციის მხარ
შუპკვეთაში მასალაზე
დაიბეჭდა ავტორ-
თა ხარჯით.
ავტორთა მოსაზრებ-
ები, შესაძლოა, გუდა
არ ემთხვეოდეს
რედაქციის პოზიციას.
ფაქტების სიზუსტეზე
პასუხს აგებენ
ავტორები.

„საქართველოს
რესპუბლიკა“
შენი გაზეთი,
უსილებლად
წაიკითხე!

რეკლამის ფასები:

პირველი ფურცელი - 2.4692; პირველი - 3.0179;
გამორეკლამებული გვერდი - 3.4260;
100 გვერდი - 4.3876; მთავარი ფურცელი - 0.6492;
პირველი გვერდი - 1.4539;
1000 სტანდარტული ფურცელი - 5.1260.

აქტიური 2 მარტისთვის

აქტიური 2 მარტისთვის
პირველი ფურცელი - 2.4692; პირველი - 3.0179;
გამორეკლამებული გვერდი - 3.4260;
100 გვერდი - 4.3876; მთავარი ფურცელი - 0.6492;
პირველი გვერდი - 1.4539;
1000 სტანდარტული ფურცელი - 5.1260.

დაავიკავით, მოგვინათ:

ტელ: 293-13-34,
599-79-76-79
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge